XIX. *évfolyam* 1. *szám* **Ára: 1 forint** *1963. január 3.*

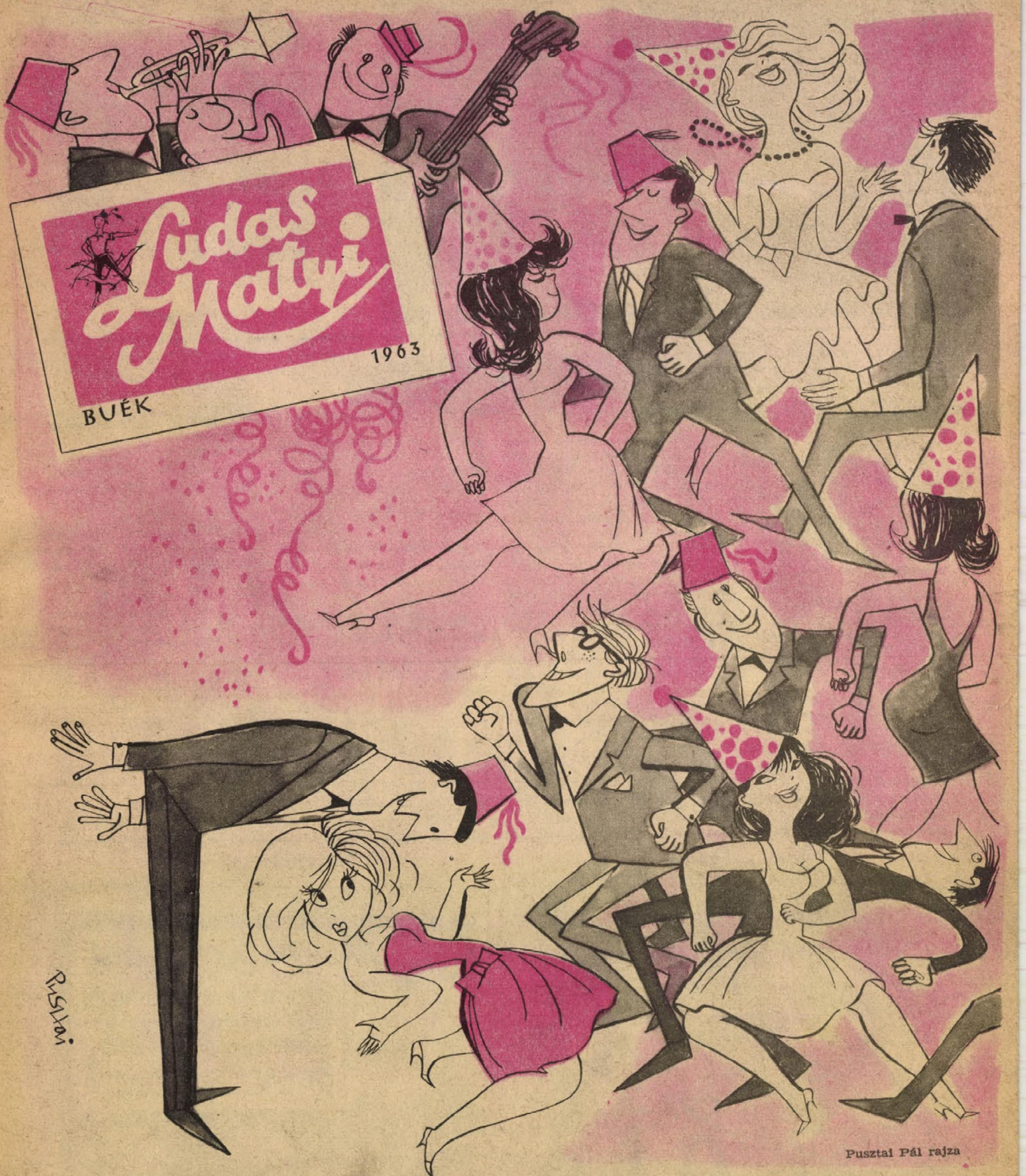
Ludas Matyi
1963
BUÉK
Pusztai

Pusztai Pál rajza

MODERN TÁNC

– Szeretném lekérni, Pirike! Melyik fiúval táncol?

Utalványoz a „Szövetség a haladásért”

Szür Szabó József rajza

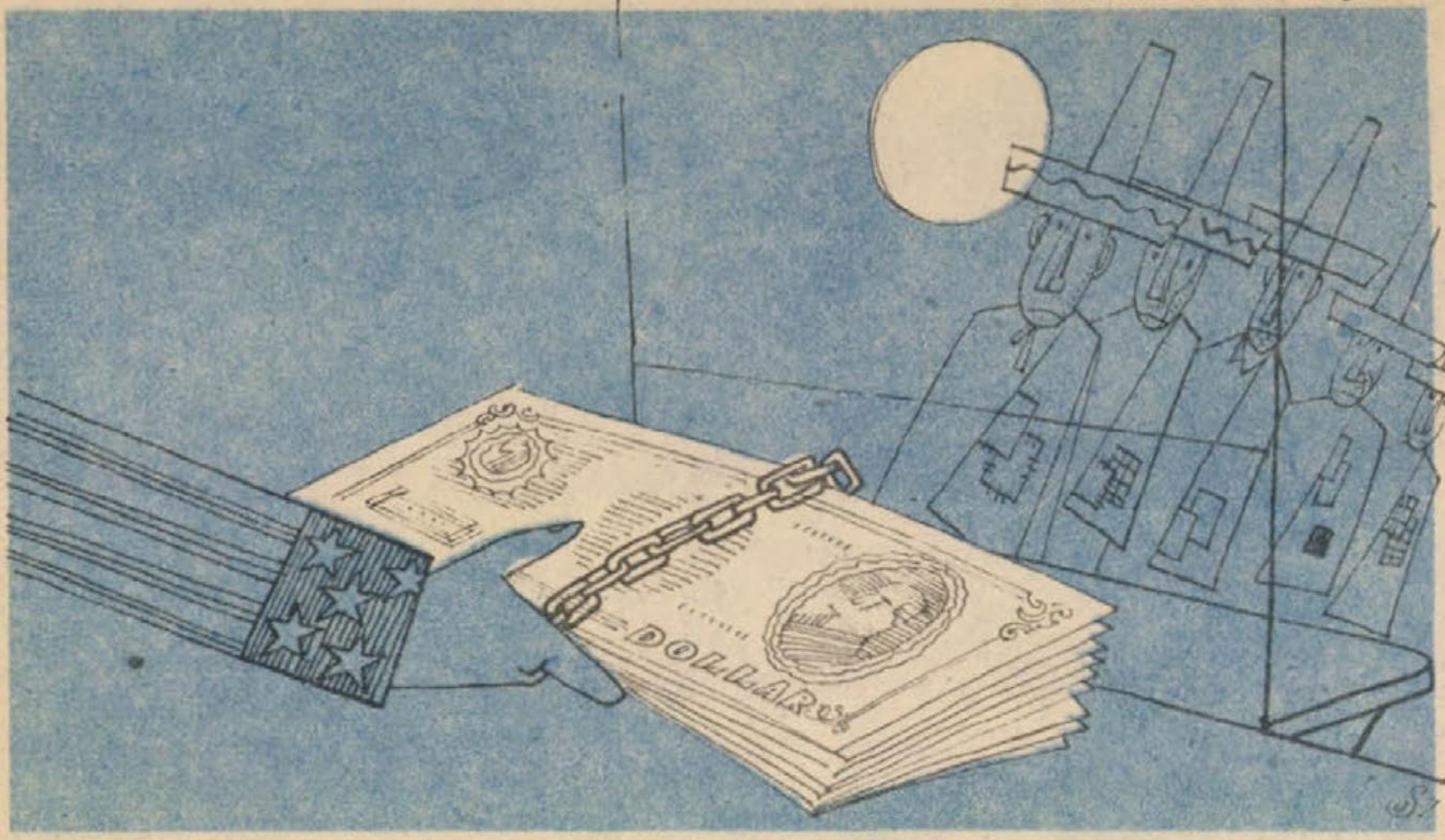

Praktikus

Barát József rajza

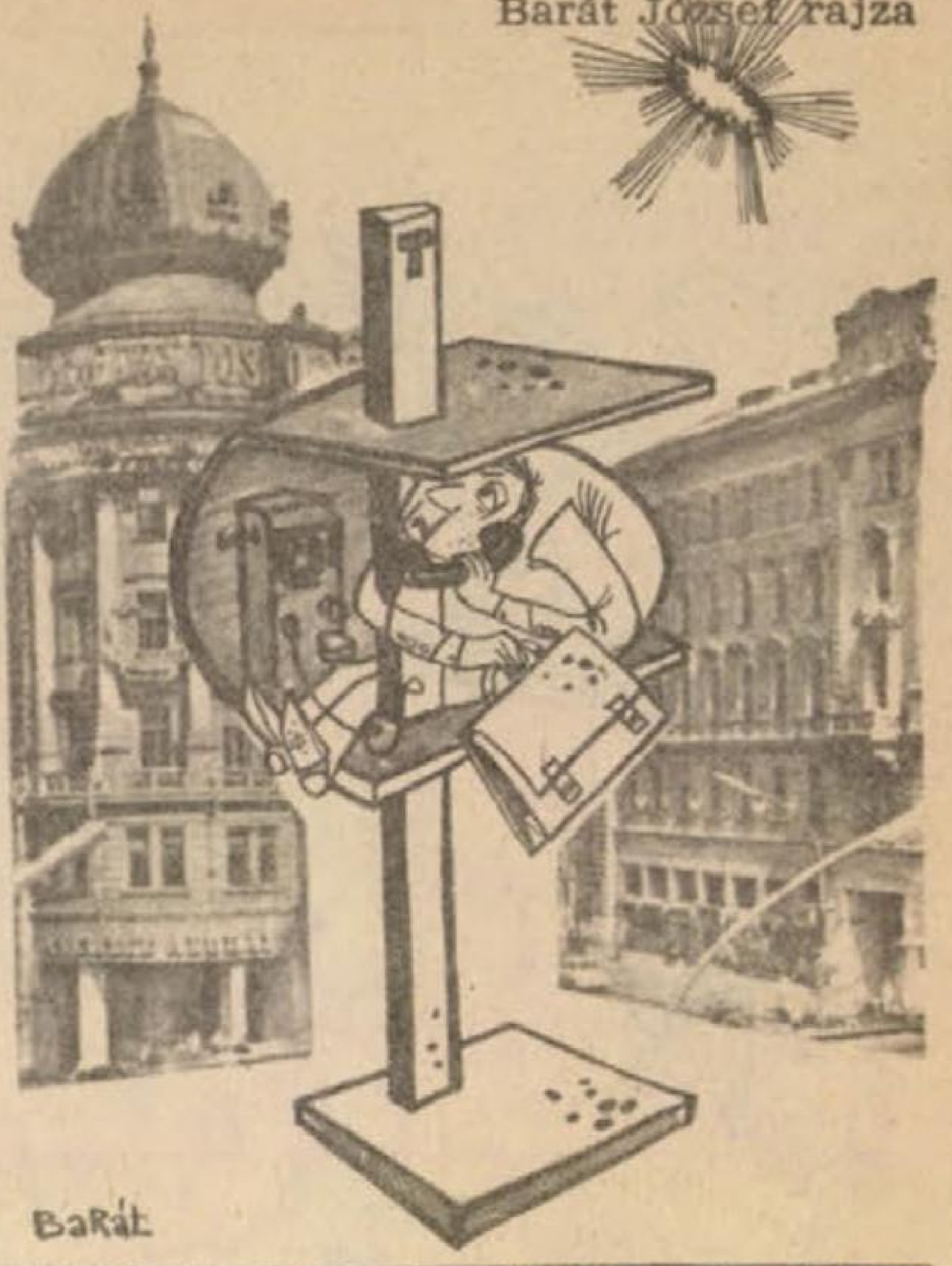

DÁTUMOK

Habent sua fata libelli – mondták a klasszikusok. A könyveknek megvan a maguk sorsa.

A könyveknek megvan a maguk divatja. Sőt: a könyvek írásának is. Ezt viszont én mondom, aki sajnos korántsem vagyok klasszikus, viszont élek, ami szintén nem megvetendő állapot.

S mert élek, sok mindent meg is érek. Például azokat a divatokat, amelyek könyvkiadásunk körül burjánzanak. Például az előszót, amely megvédi az írót önmaga ellen. Aztán az utószót, amely kiértékeli az írót. Aztán a borítólap „fülét”, amely feldicséri az írót.

Most pedig íme itt van a dátum, amely helyére teszi a művet.

Nem tudom, megfigyelték-e már: újabban minden regény, sőt csaknem minden elbeszélés befejeztekor – ahová máskor az író boldogan szokta odakanyarintani, hogy: *vége,* – nos, ott mostanában rendszerint két dátum áll. Valahogy így: 1961. április 3–1962. február 28. Hogy tudniillik akkor kezdte művét a mester írni, illetve ekkor fejezte be. A pedánsabbak tovább fejlesztik ezt a módszert, megjelölve a kezdés és a befejezés helyét is: Debrecen, 1961. április 3. – Bp., VI., Csengery utca 2. 1962. február 28.

Ez az újfajta módszer kétségtelenül eredeti és sokkal többet mond a műről, sőt magáról az íróról is, mint a megelőzők. Nem bízza az értékelést holmi elő- meg utószavakra, a kiadói „fül”-ekről nem is beszélve. Nem. Ezekben az új, hogy úgy mondjam: határidős remekművekben az író azonnal, az utolsó mondat elolvasása után, maga ad értékelést művéről. Mert nézzük csak, mit mond az effÉle virágnyelv?

1961. március 23–1961. április 7. (Óriási! Egy ekkora művet ilyen rövid idő alatt megírni! Micsoda lázas elán, micsoda fergeteges tempó! Tulajdonképpen már március 29-én kész voltam, de nem szeretek dicsekedni.)

1954. december 1–1962. december 24. (Ezt nevezem műgondnak! Egy félíves novella és hozzá nyolc egész esztendő! Remélem, érzik rajta az idő érlelő zamatát! Sajnos, az utolsó mondatot egy kissé elsiettem, még kellett volna hozzá négy-öt nap. Dehát van erre idő a mai hajszolt világban?)

1962. jan. 14–19.. .. .. (Önkritikus befejezés. A mű ugyanis, sajnos, a megjelenés pillanatában még nincs is tulajdonképpen befejezve. Dehát a kiadó meg az előleg, meg minden... Hogy mikor lesz kész? Ezen törjék majd a fejüket az irodalomtörténészek száz év múlva!)

S azok a pontos helyrajzi megjelölések! Mert ugyebár nem mindegy, hogy valaki egy üzemi elbeszélést Csepelen kezd-e el, vagy az V. kerületben, és egy téesz regényt a Riviérán fejez-e be vagy Bivalybürgözdön?!

Annyira nem mindegy, hogy a módszert tovább kellene fejleszteni, sőt: kiszélesíteni egyéb műfajokra is. Például koncertplakátokon, mondjuk eképp:

Szolfézs Ottó: Változatok egy magyar népdalra (1520. Sárospataki vár – 1962. Sárospataki Alkotóház.)

Rácz György

Mai gyerekek

Szegő Gizi rajza

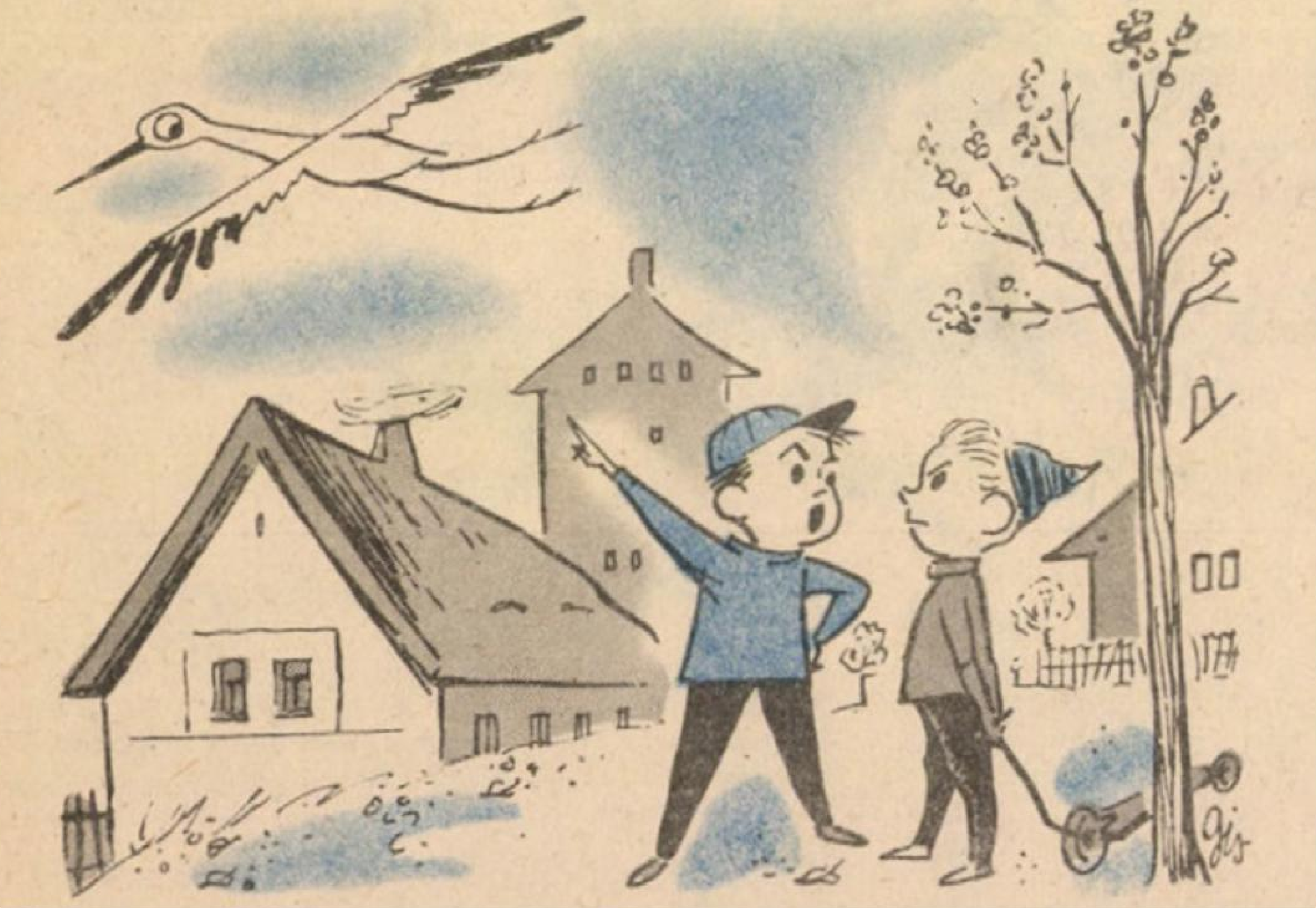

– Úgy! Rögtön gondolhattam volna, hogy egy gólya – 180 centiméteres szárnyfesztávával – képtelen három kilogrammos gyerekeket a levegőben szállítani.

Figyelmeztető tábla

Szegő Gizi rajza

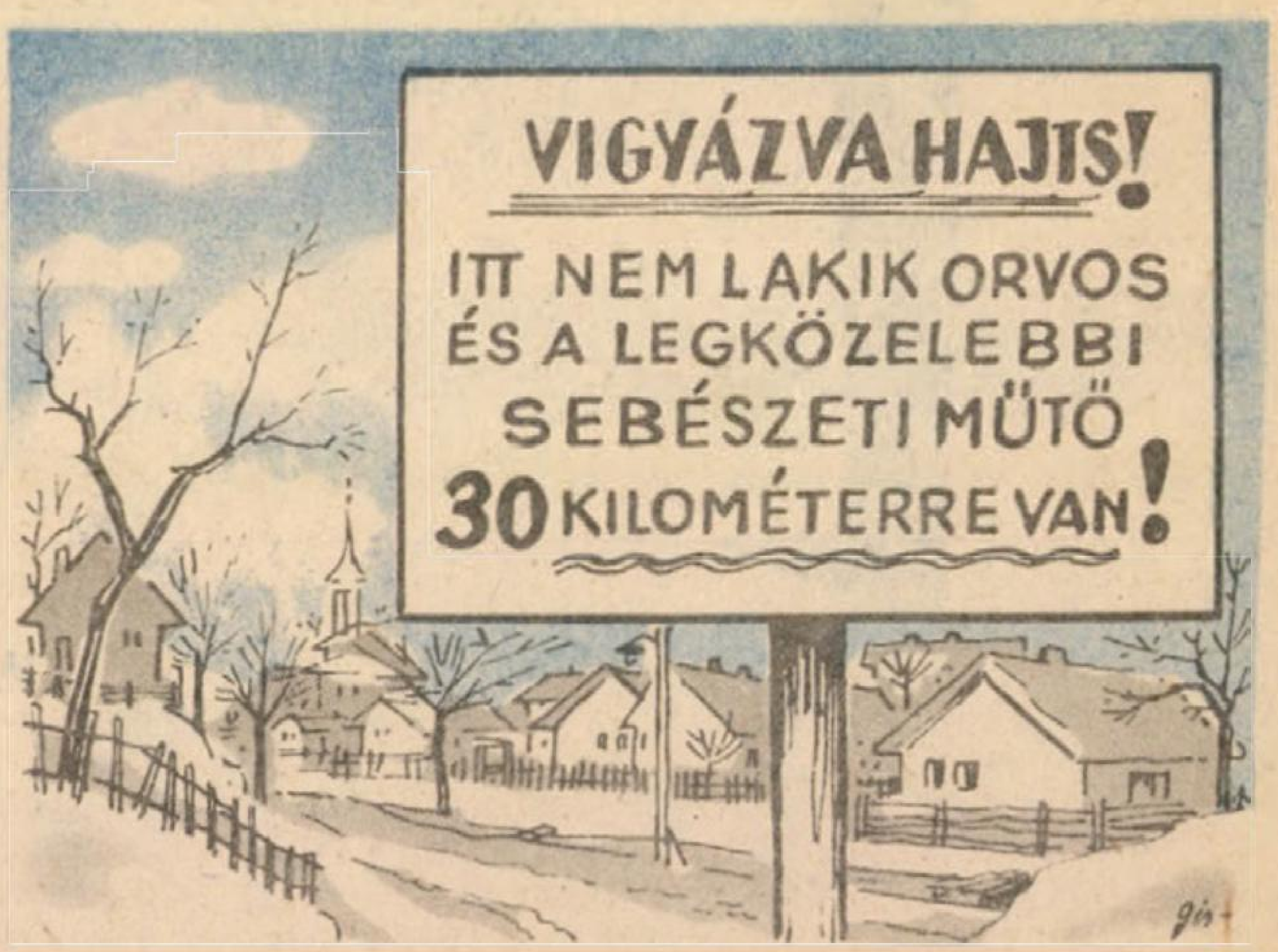

Pusztába kiáltott szó

Szür Szabó József rajza

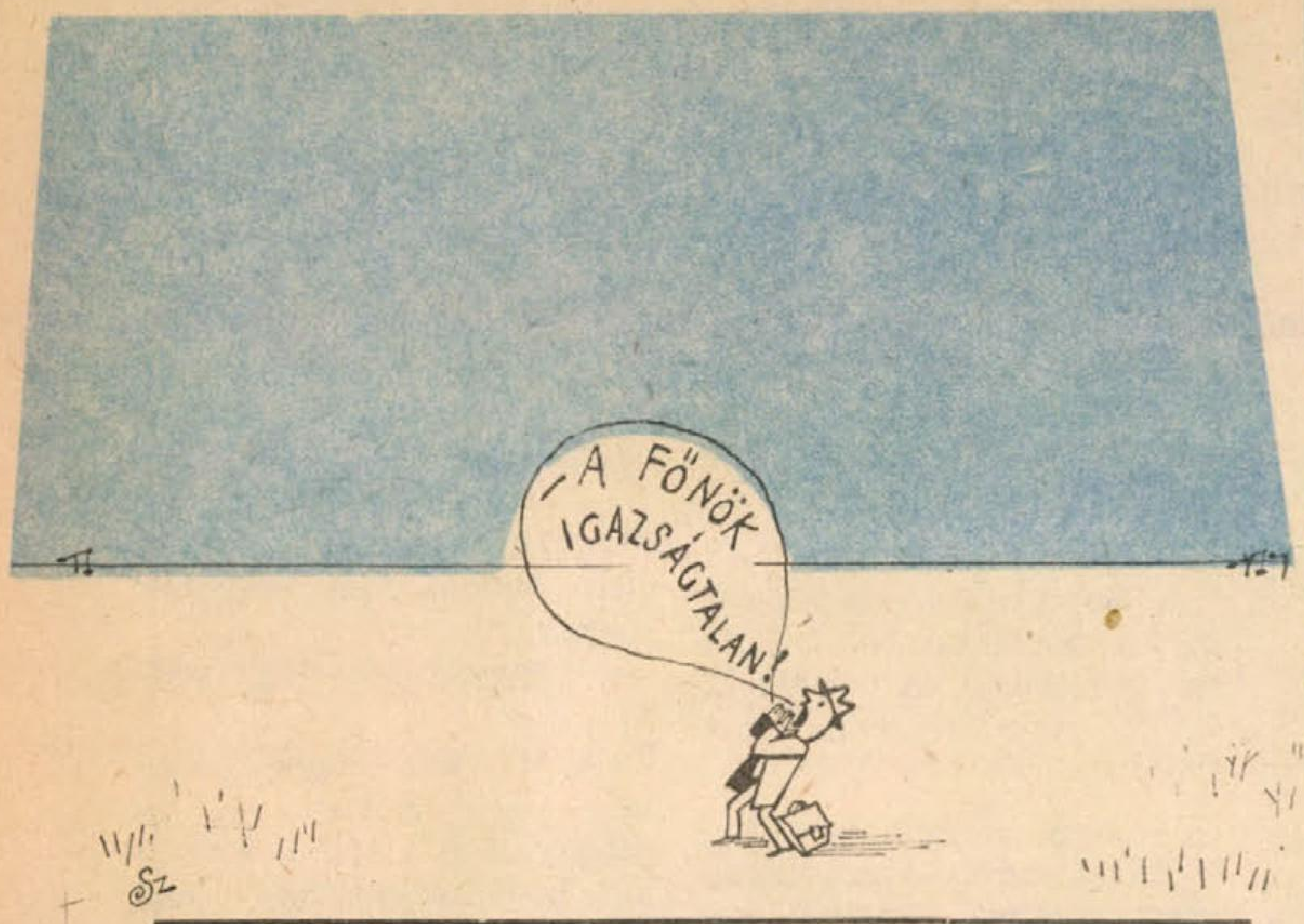

TŰNŐDÖM

AGASCOPE

Elhűlve bámulom az Aranyember c. film plakátját, a daliás férfialak melletti feliratot: Agascope rendszerrel készült film.

A cinemascopet ismerem – a szélesvásznú. Hát ez mi lehet: még szélesebb? Vagy éppen olyan keskeny, mint a cipőpertli? Esetleg félhold alakú, vagy nyolcszögű vászonra vetítik, s ezért nem mutatják be a televízióban sem?

Tudom, ezt az „agascopet" azért írták a plakátra, hogy engem törjön a frász és vegyek azonnal egy jegyet. Hát megyek is. Utóvégre hátha éppen ez hiányzott a filmjeinkből? Hátha új színeket, esetleg – hallottam, van ilyen – illatokat jelent: s mikor Timár Mihály vacsorázik, érzem a sült birka szagát... Hátha ez jelenti az érdekességet, az izgalmat, az életszerűséget, melyeket oly nagyon hiányoltak eddig?

De a mozipénztár előtt megtorpanok. Hátha spenótot eszik ez a Timár? S hátha mindennek az ellenkezőjét jelenti ez az Agascope: csak most találták meg a nevét?

MEGEMLÉKEZÉS

Halott Óriásról emlékezik dicsérőleg Élő Nagyság, szép nyilatkozatban. Az ügy kicsit pikáns: sokan tudják, hogy rövid idővel ezelőtt még nem így vélekedett róla. Ez persze, nem baj, fontos, hogy most ez a véleménye: de azért némi kis izgalommal várom, hogyan vágja ki ebből magát.

Aztán ezt olvasom: szép, hogy eddig elismertük, de az igazi elismerés más. Eddig mechanikusan tiszteltük: pedig ennek és ennek alapján lehetne munkásságát és őt magát is igazán szeretni. A nyilatkozattevő tudja: évtizedekig hallgatott erről.

Olvasom s rádöbbenek: igaza van.

Most, azonnal hazamegyek és szégyelleni fogom magam. Halott Óriást ugyanis már régen szeretem és tisztelem: csakhogy helytelen szempontok alapján.

V. M.

DERÉK EMBER

Az utcán lestem el ezt a beszélgetést. Harminc év körüli férfi magyarázott egy kopottasan öltözött, fejkendős asszonynak:

— ... szóval nálam nem lesz rossz dolga. Két nagyobb, meg egy kis szobát kell takarítania. Hetente egyszer nagymosás, kétszer kismosás. A cselédszobában saját ágya lesz, szép asztala... Holnap már kezdheti is a munkát. Csapjon a kezembe! Megegyeztünk, édesanyám?

— Hát persze — szól kicsit reszkető hangon a néni, majd folytatja — a saját fiammal ne egyeznék meg?

(galambos)

A Mariner 2. megközelítette a Vénuszt

Szegő Gizi rajza

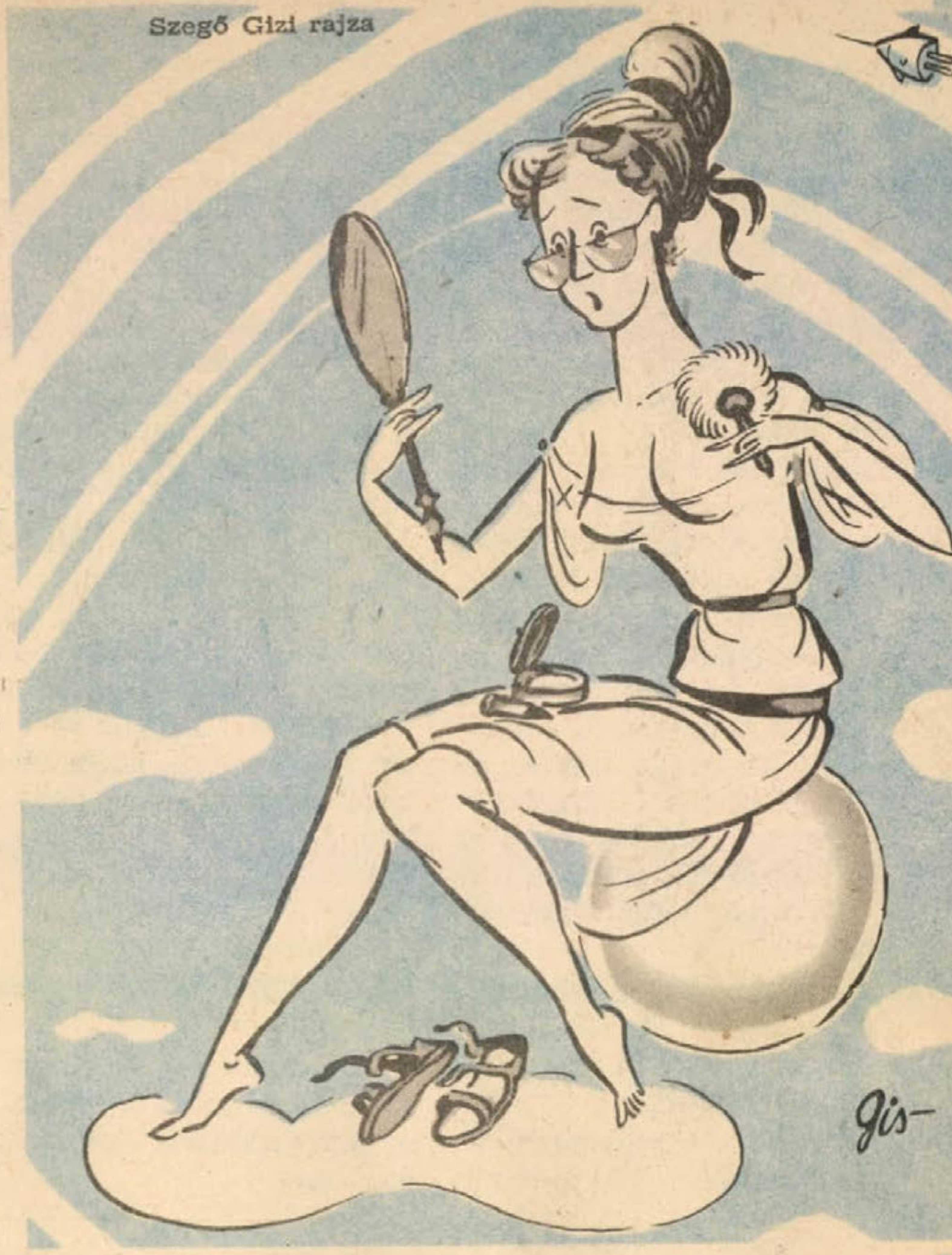

– Jaj, de jó, hogy nem jött még közelebb, így nem láthatta, hogy öregszem...

Évvégi túlórázás

Pusztai Pál rajza

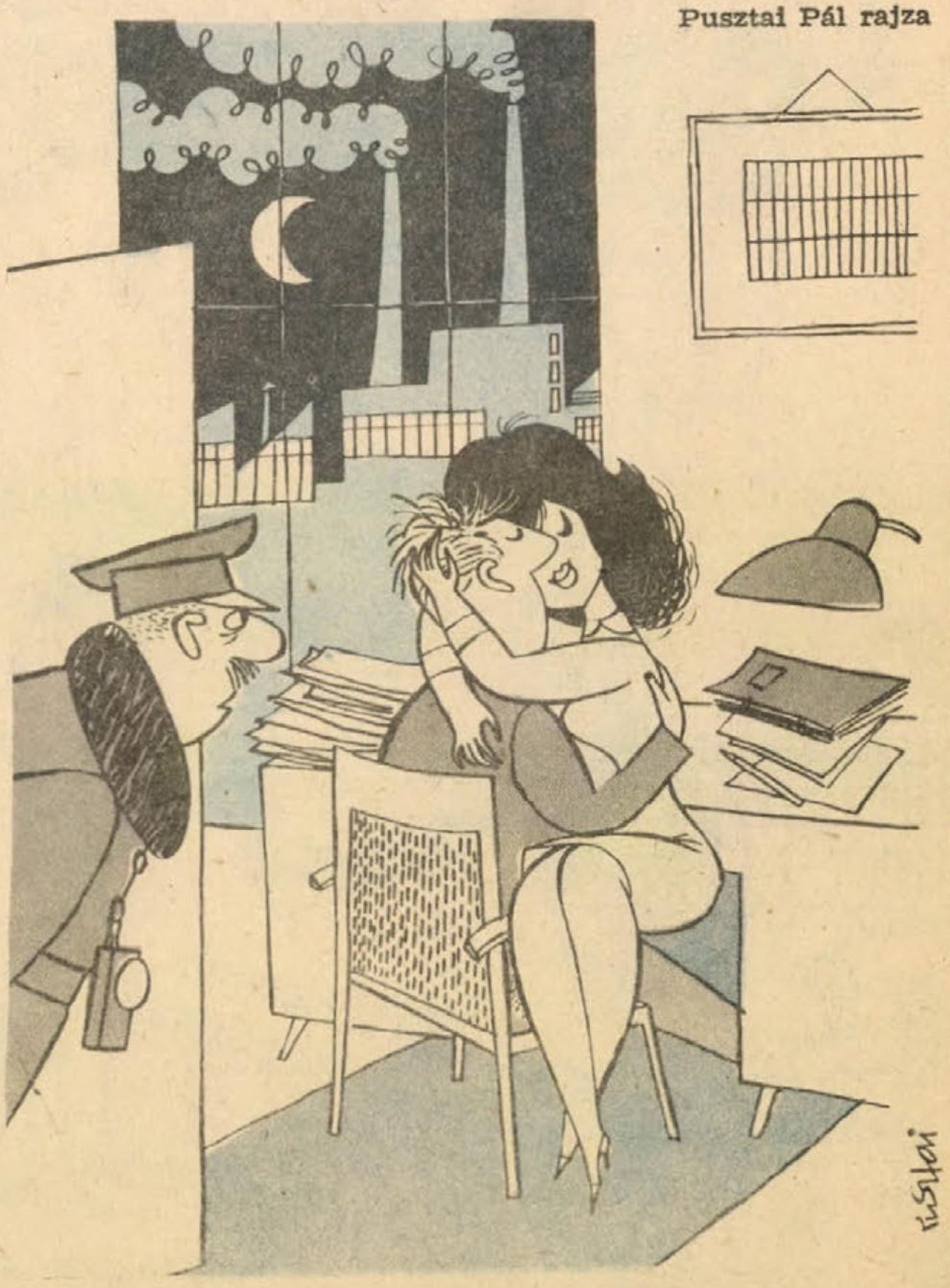

– Nem hittem volna, hogy ezzel is le vagyunk maradva.

Tegyük fel...

— Kérdezhetek öntől valamit? — mondta X.

— Parancsoljon — mondtam én.

— Tegyük fel, hogy ön igazgató egy vállalatnál...

— Nem vállalom!

— Tegyük fel, hogy vállalja. Namármost, adva van egy állás, és arra két jelentkező. Az egyik párttag, a másik pártonkívüli. Melyiket venné fel?

— A kérdés nem nehéz — feleltem mosolyogva. — Azt venném fel, amelyiknek nagyobb a szakmai tudása...

— Ravasz, nagyon ravasz — mosolygott X. —, de tegyük fel, hogy mind a ketten kitűnő eredménnyel végezték el az egyetemet, és mind a ketten kiváló szakemberek. Nos, ez esetben mit tenne? Kit alkalmazna? A párttagot vagy a pártonkívülit?

— Külön-külön elbeszélgetnék velük és azt alkalmaznám, amelyik rátermettebbnek látszik...

— Ahá! — vigyorgott X. — De tegyük fel, hogy mind a kettő rátermett. Akkor mi van?

Arcom elborult. Idegesen rágyújtottam egy cigarettára.

— Azt veszem fel, amelyik szimpatikusabb.

— Tegyük fel, hogy mind a kettő nagyon szimpatikus.

— Tegyük fel — mondtam ingerülten.

— Tegyük fel — bólintott X. gúnyos mosollyal.

— Tudja mit? Azt venném fel, amelyiknek bajusza van. Ehhez mit szól, he?

— Ravasz, nagyon ravasz! De tegyük fel, hogy mind a két jelentkezőnek bajusza van. A párttagnak is meg a pártonkívülinek is. Akkor mi van?

— Megkérdezem tőlük, hogy melyikük beszél szanszkritül.

— Tegyük fel, hogy mind a két jelentkező úgy beszéli a szanszkritet, mint az anyanyelvét.

— Tudja, akkor mit csinálnék? — mondtam dühösen. — Megkérném őket, hogy énekeljék el a Levél áriát!

— És?

— Azt, amelyiknek szebb a hangja, státuszba venném, a másikat pedig ajánlólevéllel elküldeném az Operába.

— Ravasz, nagyon ravasz, de mi van akkor, ha tegyük fel, a párttag és a pártonkívüli is gyönyörűen énekel?

— Nem jönnék zavarba! — kiáltottam. — Az kapná meg az állást, amelyik legjobban hasonlít Lina nénire, az én drága isaszegi nagynénémre.

— Tegyük fel, hogy mind a kettő nagyon hasonlít. Tegyük fel, hogy mind a kettő kiköpött Lina néni...

— Ilyen nem létezik!

— De tegyük fel, hogy létezik. Tegyük fel, hogy a két jelentkező külsőre is úgy hasonlít egymáshoz, mint két tojás. Akkor mihez kezd?

— Figyelmeztetem — ordítottam —, hogy az én idegeim sincsenek drótkötélből!

— Tegyük fel, hogy abból vannak... Melyiket veszi fel: a párttagot vagy a pártonkívülit?

— Ha mégegyszer azt mondja, hogy tegyük fel, én nem tudom, mit csinálok magával!

— Tegyük fel, hogy tudja...

— Utoljára figyelmeztetem — üvöltöttem —, ha mégegyszer kiejti a száján azt, hogy tegyük fel, akkor megfojtom!

X.-nek arcizma sem rándult:

— Rendben van — felelte. — De tegyük fel, hogy ketten vagyok: egy párttag és egy pártonkívüli... Melyikünket fojtaná meg?

Mikes György

Hegedűs István rajza

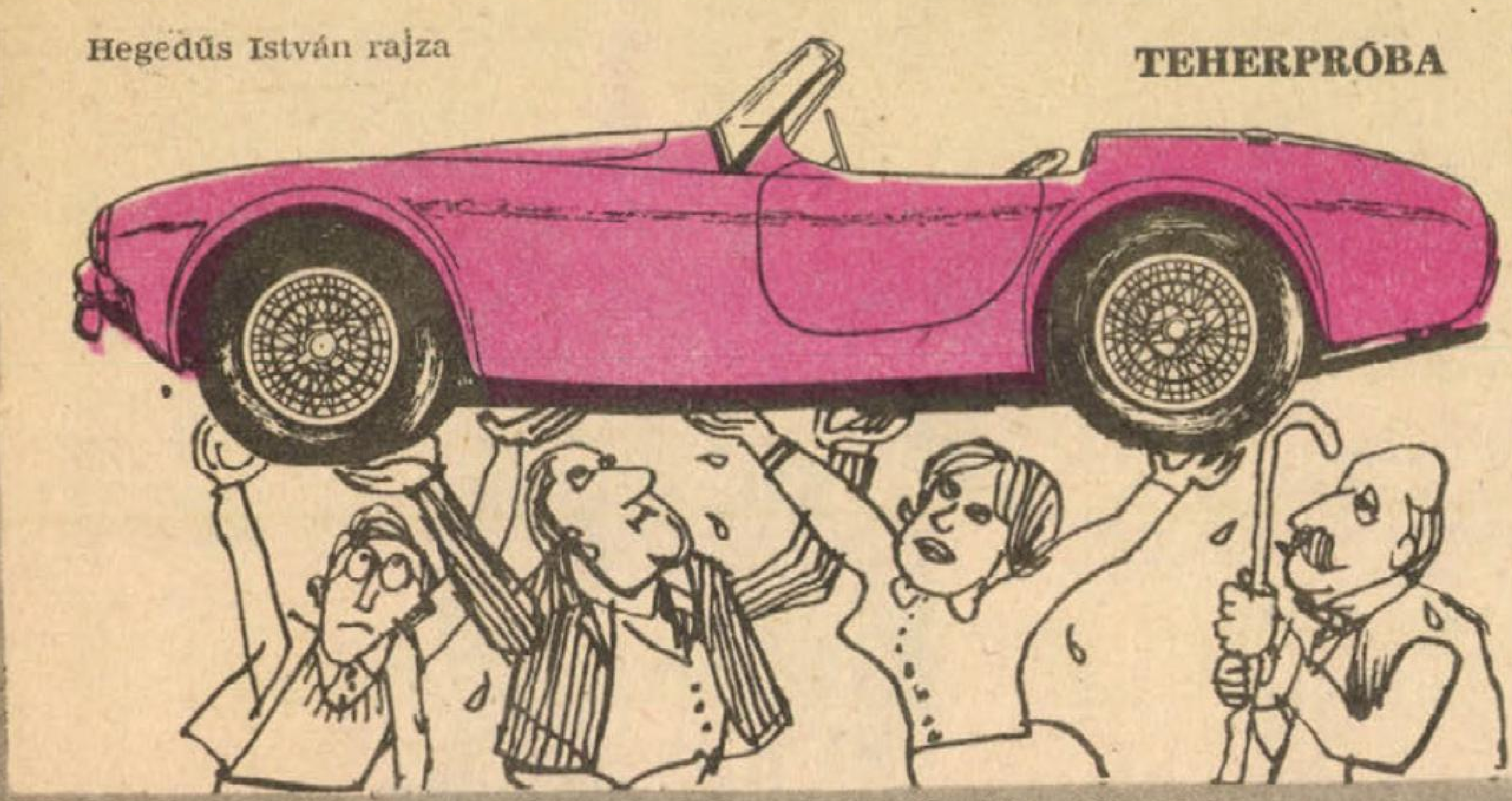

TEHERPRÓBA

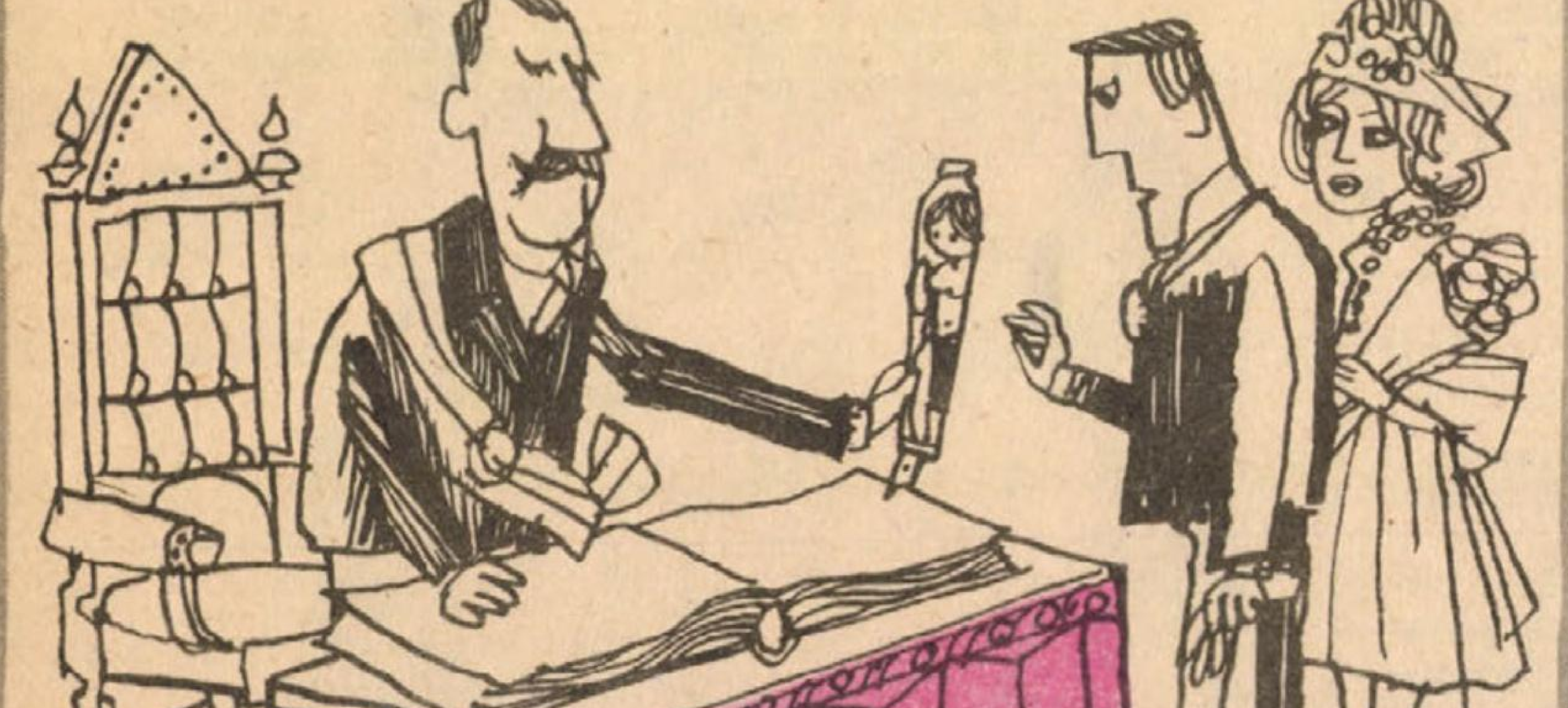

VETKŐZŐS TÖLTŐTOLL

AJÁNDÉK A KONKRÉT-ZENE SZERZŐINEK

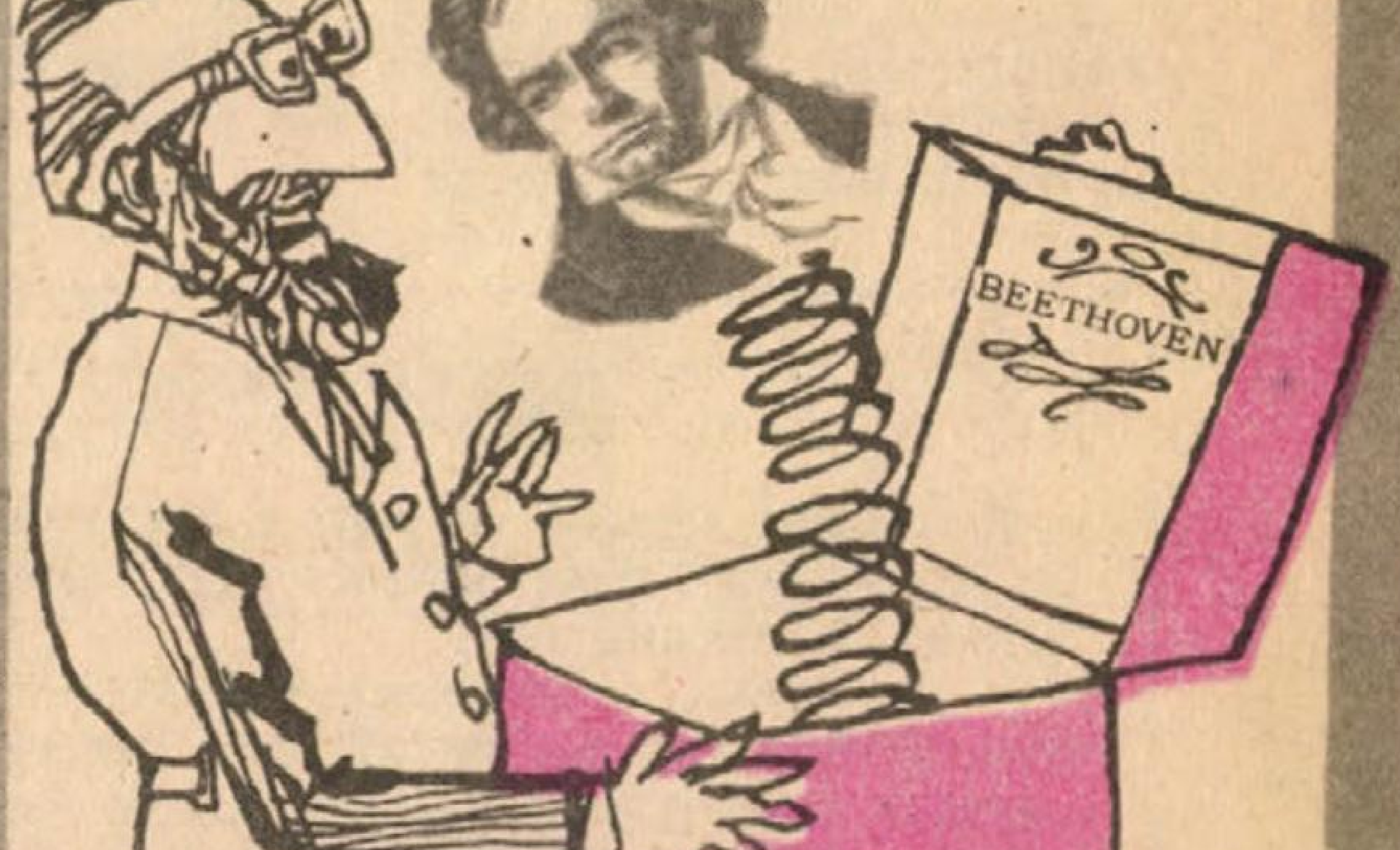

várnai

Várnai György rajza

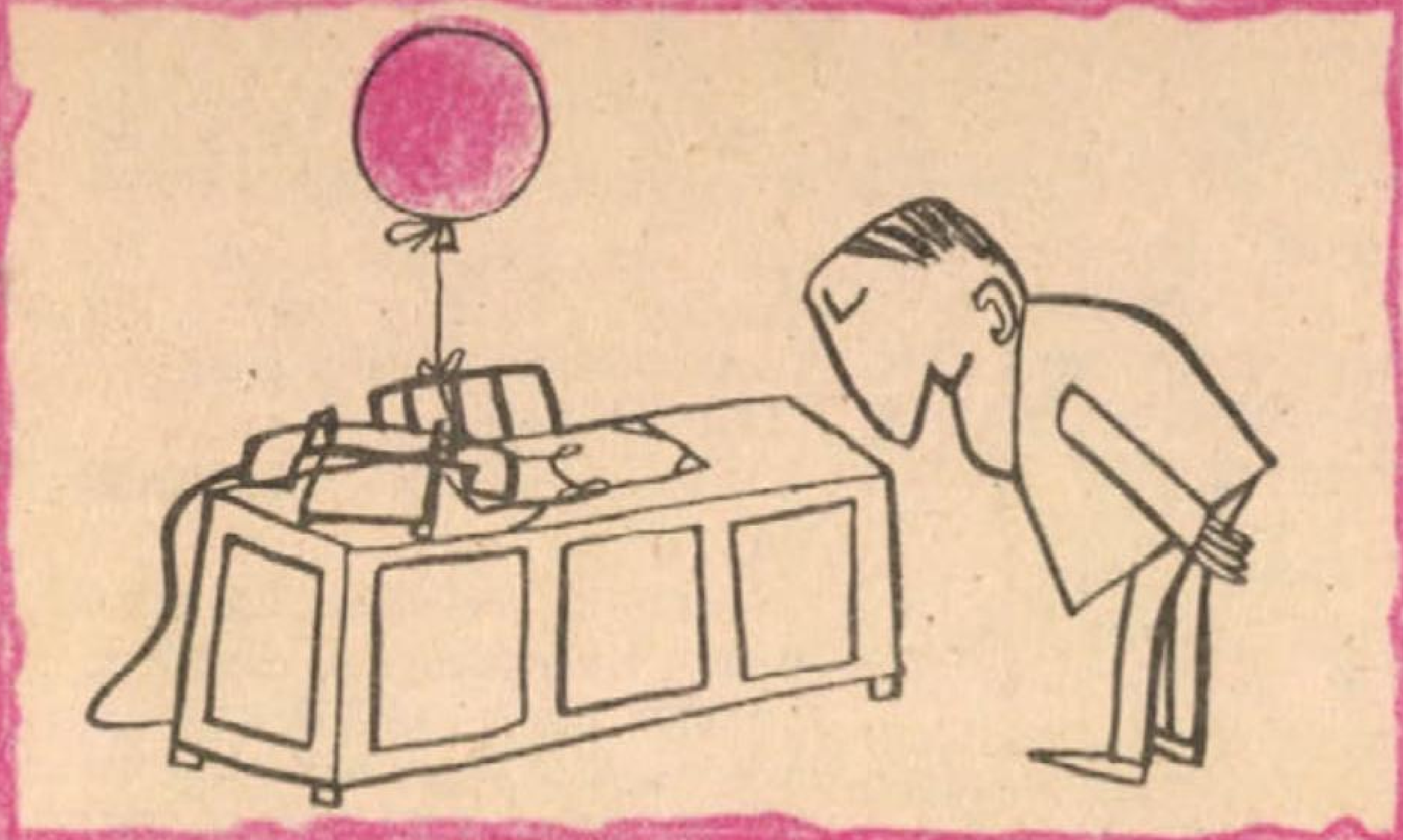

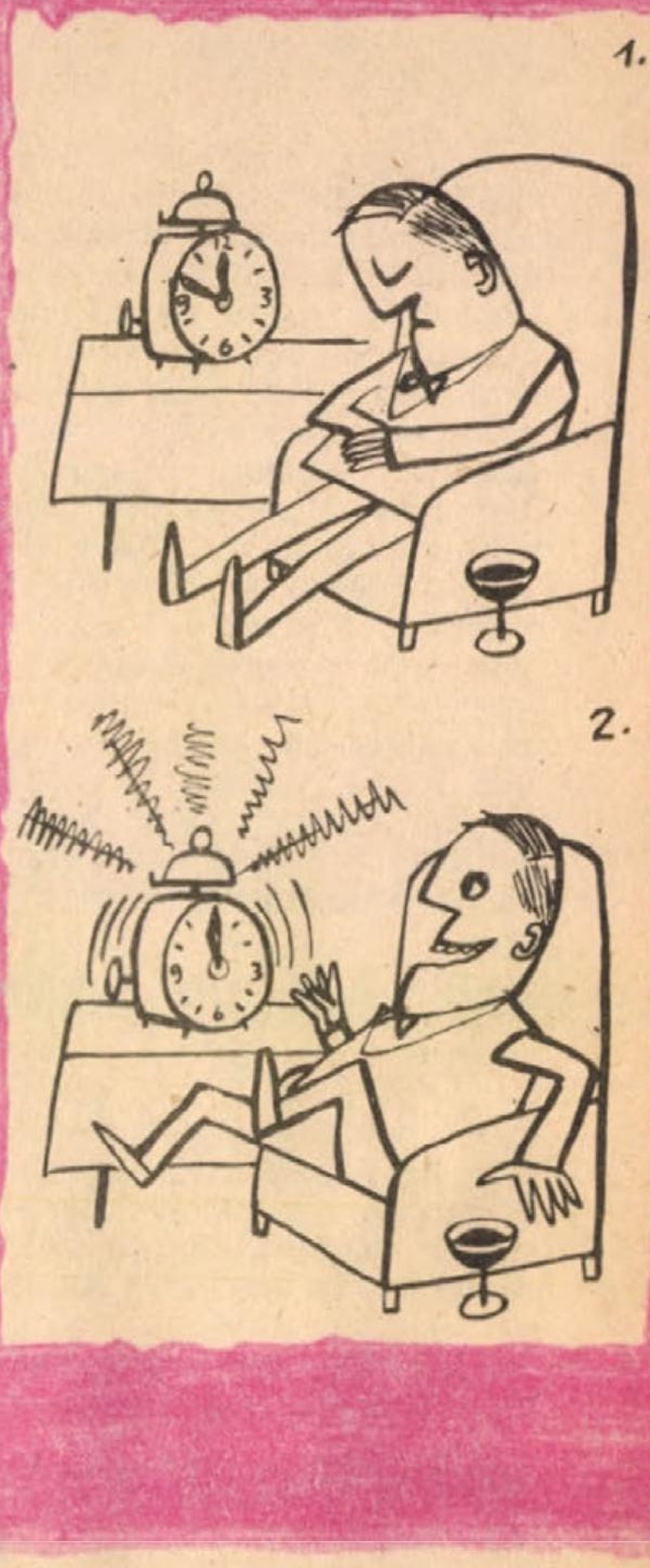

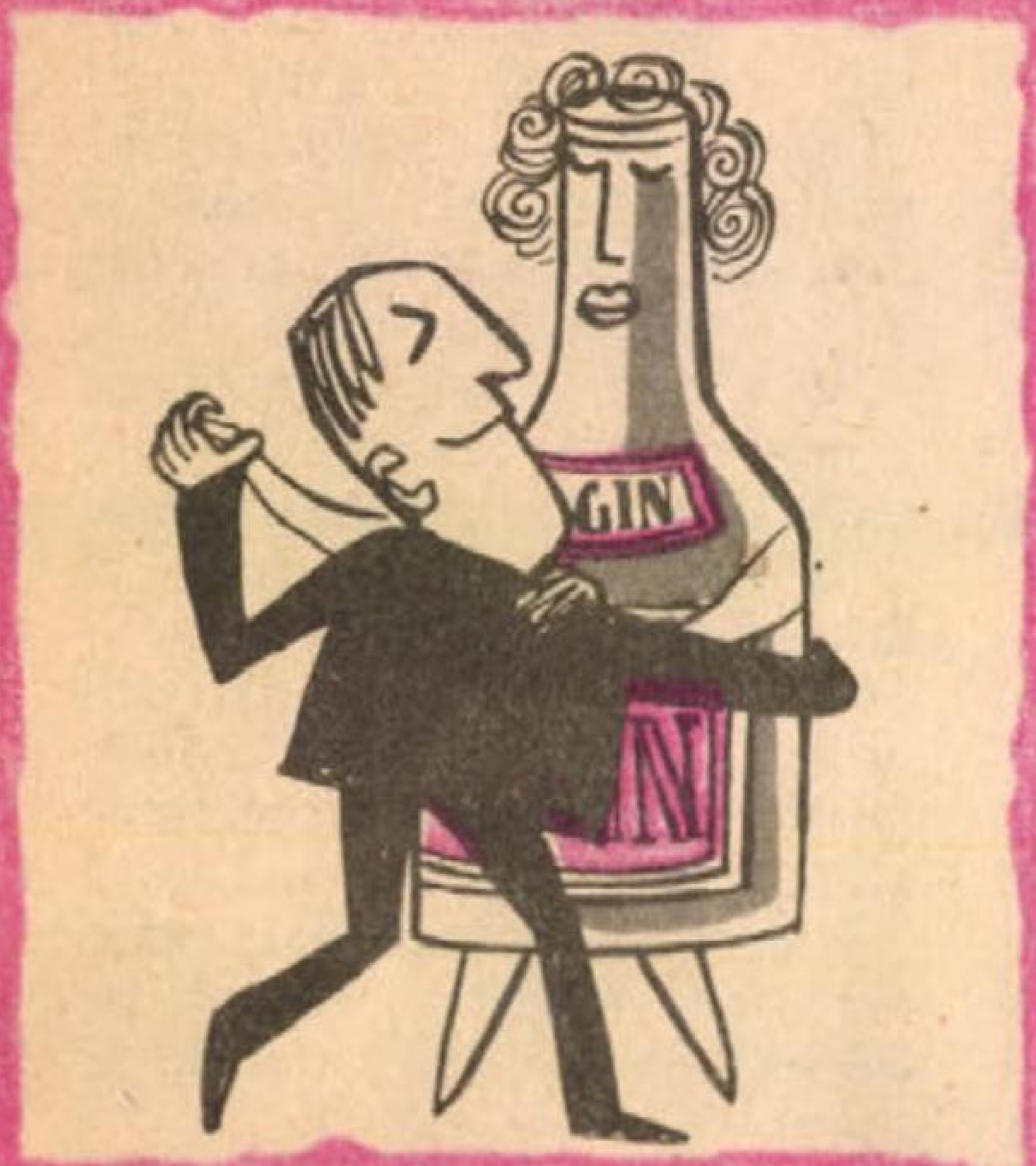

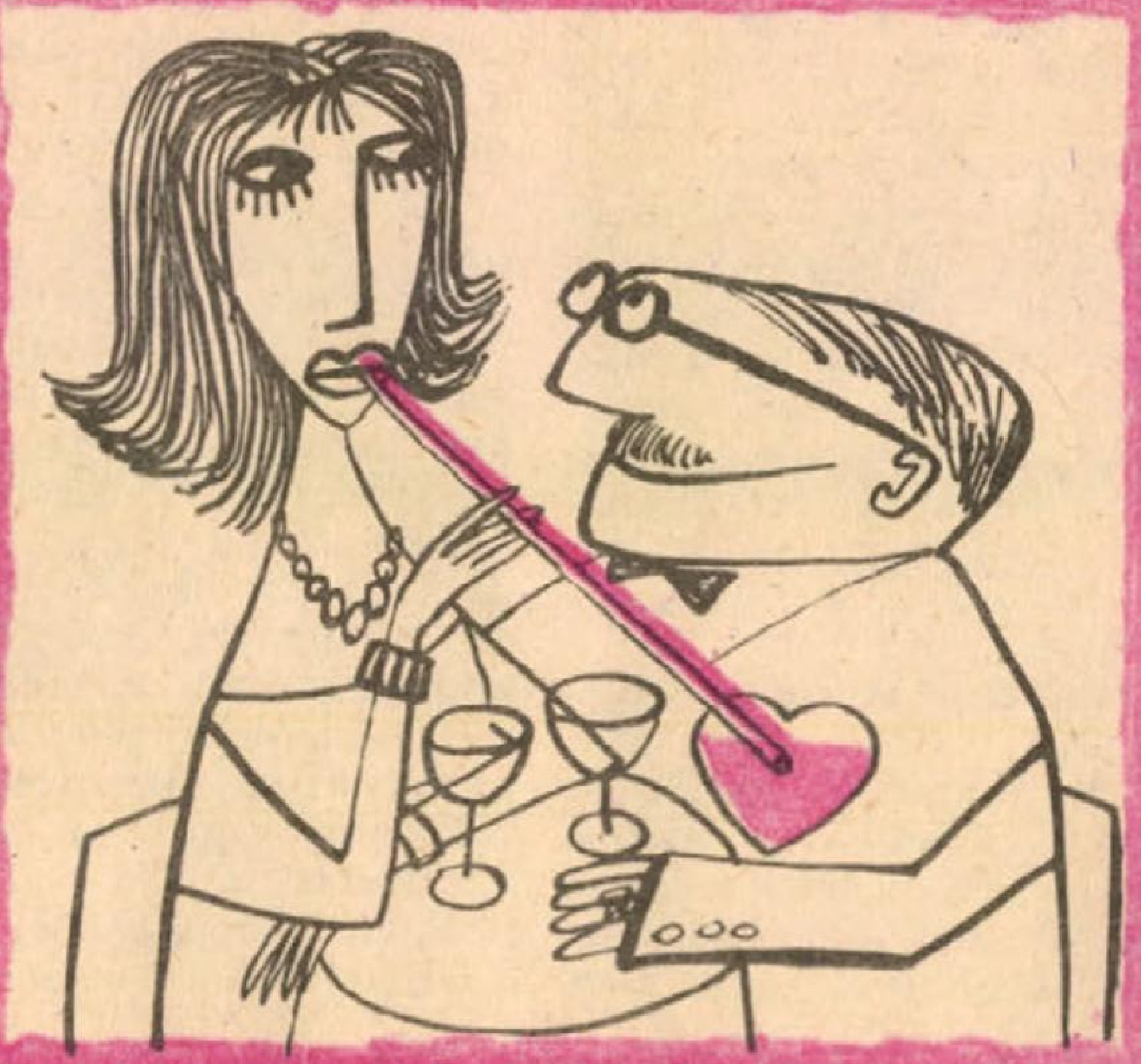

Kancsal rímek

Művelt ifjú

Stílusa nem kifejezett Voltaire-i,
A Candide-ra azt mondja, hogy: oltári!
Mégse ejtsetek miatta rossz szót —
Az Új Írást olvassa, nem Rousseau-t.

Hangos duhaj

— Hol egy húszliteres edény!
Annyit iszom, mint a gödény! —
Virtuskodik óriási mellénnyel,
S megfullad, mivel a torka mellé nyel.

Babona

Nekem a kedvenc jósnőm
Az eszpresszósnőm.
Ő jósol nekem viccből:
Zaccból.

Keserű pillanat

A ház ura kinál meggylét.
Nem érdekel lét és nemlét.
De midőn a háziasszony
Ginfizzt mixel,
Váratlanul rádöbbensz, hogy
Megörexel.

A törzsvendég töprengése

Az eszpresszómban vajon mi marasztal?
Mikor egyre kisebb az asztal,
S a vendég elérhetetlen álma,
Egy támla!

Népiesch elem

Nem fogyaszt mást, csak a Royal tésztáit,
Bár Bugacon bérel egy kis háztájit.
Komótosan ápolgatja
A népiesch kampányt,
Éjfél előtt a fülibe
Húzatja a sampányt!

Negyvenéves férfi ifjú leánynak udvarol

Az emberiség húszmillió éves,
Te édes!
Hát szakitásra tán csak nem vezet
Köztünk a húsz év korkülönbözet?

Ultramodern Bisztró

Üvegszekrény és zenélő kilincs, —
De virsli nincs!

Elázott pasi

Trombitál, mint az elefánt,
Felborítja a telefont.
Hazafelé végig csuklik,
Nem találja, hol a kulcslik.

Somogyi Pál

Ne is mondja

Nagyobbik unokám politechnikai oktatást tartott a kisebbiknek, miközben kedvenc kalapácsommal egyenesre akarta püfölni versenyrollerjének elgörbült volánját.

Én meg, hogy az idő is múljék, meg az aprófa is meglegyen, mire az ebéd elkészül, a kisbaltával nekiestem egy nagy fatönknek. Hosszas püfölés után kitudódott róla: makacsabb természete van, mint nekem. Nem hagyott elbánni magával. Várj csak, te tűzrevaló! Megmutatom én neked mindjárt, hogy engem se bodzafából faragtak! Hozom a nagybaltát, és úgy elpüföllek vele, hogy még hamu korodban is megemlegeted. Mikor azonban hozni akartam a nagybaltát, eszembe jutott, hogy azt még a tavaszi bokorirtás idején kölcsönkérte a szomszéd.

Mivel hogy éppen a kertjében szöszmötölt az öreg, átkurjantottam neki a palánkon egy „adj isten, szomszéd"-ot, aztán, hogy meg ne sértődjék, diplomatikusan rámutattam a kisbaltával meggyötört fatönkre, és megkérdeztem tőle: mit szól ehhez az átkozott... Nem tudtam tovább folytatni, mert egy erélyes csörrenés a torkomon akasztotta a mondanivalót. Csak úgy fél szemmel odasandítottam a gyerekek felé, és a nagyobbiknak a kezében levő kalapácsnyélről rögtön megállapítottam, hogy a másik fele fejestül együtt berepült a nyári konyha kisablakán. Úgy tettem, mintha nem láttam volna semmit, és nagyapai eréllyel megkérdeztem a nagyobbiktól, hogy mi történt.

– Hidd el, nagyapi – védekezett a kisebbik –, ez a vacak kalapácsnyél csinálta a cirkuszt. Hogy az a...

– Elég legyen! – fékeztem le további magyaros mondanivalóját. – Ha még egyszer ilyesmiket hallok tőled, hátrakötöm a sarkadat!

Csiklandós barackot nyomtam a buksijára, aztán viszszasomfordáltam a kerítéshez, hogy a félbeszakadt kérelmet befejezzem.

– Mit szól ehhez az átkozott...

– Ne is mondja tovább! – vágott szavamba a kedves szomszéd. – Ilyenek ezek a mai gyerekek! El vannak nevelve alaposan. Törnek, zúznak, nem tisztelik a kort, tekintélyt, kezétcsókolom helyett sziáznak, bűnbánás helyett pimaszkodnak...

– De kedves szomszéd, én...

– Ne is mondja! Én mindent hallottam. A múltkor például egy ilyen félrenevelt kölyök a villamoson valamire azt mondta az édes jó mamájának: „Nincs igazad, mami!" Erre a mami ahelyett, hogy képen törülte volna csemetéjét, négy megállóhosszat magyarázgatott neki.

Amíg a szomszéd a palánkon keresztül vég nélkül mondogatta a magáét, én is megmondogattam neki a magamét, de csak úgy magamban: Neked van egy szabad rendelkezésű, háromszoba összkomfortos kertes házad, de csak egy láncravert, ugatós természetű kutyád van, hogyan tudnád te eldönteni, mit jelent egy selypítve elmondott anyu-gyártotta felköszöntő, vagy egy szívből kurjantott „szia"?

Mikor a szomszéd megszimatolta, hogy gondolataim másfelé kalandoznak, egy oktávval megemelte hangját, és tudatta velem: ő az én helyemben egy akkora pofont adott volna a kölyöknek, hogy a fal adta volna neki a másikat. Puhák vagyunk, szomszéd, puhák!

– Az lehet, hogy én lágyabbra sikerültem egy kicsit a kelleténél, de ez az átkozott Tüker-tuskó viszont olyan kemény, hogy kisbaltával nem voltam képes vele megbírkózni. Arra kérem hát – ha meg nem sértem vele –, hogy a kölcsönadott nagybaltámat legyen szíves egy órácskára visszaadni.

Vagy félórás keresgélés után megtalálta, és szó nélkül átnyújtotta a palánkon. Megköszöntem a szívességét, vállra kaptam az agyonrozsdásodott szerszámot, és diadalmasan elindultam vele a félszer felé, hogy megadjam a kegyelemcsapást a bütykösnek. Erre azonban már nem volt szükség, mert amíg én a szomszéddal eszmét cseréltem, a két gézengúz három ócska vésővel, meg a kisbaltával ripityává politechnikázta a hajdan erős tuskót.

Kár, hogy a palánkon túlról nem látják: ilyenek is tudnak lenni ezek a mai gyerekek!

Bernáth Ede

Szegő Gizi rajza

FELELŐSSÉG

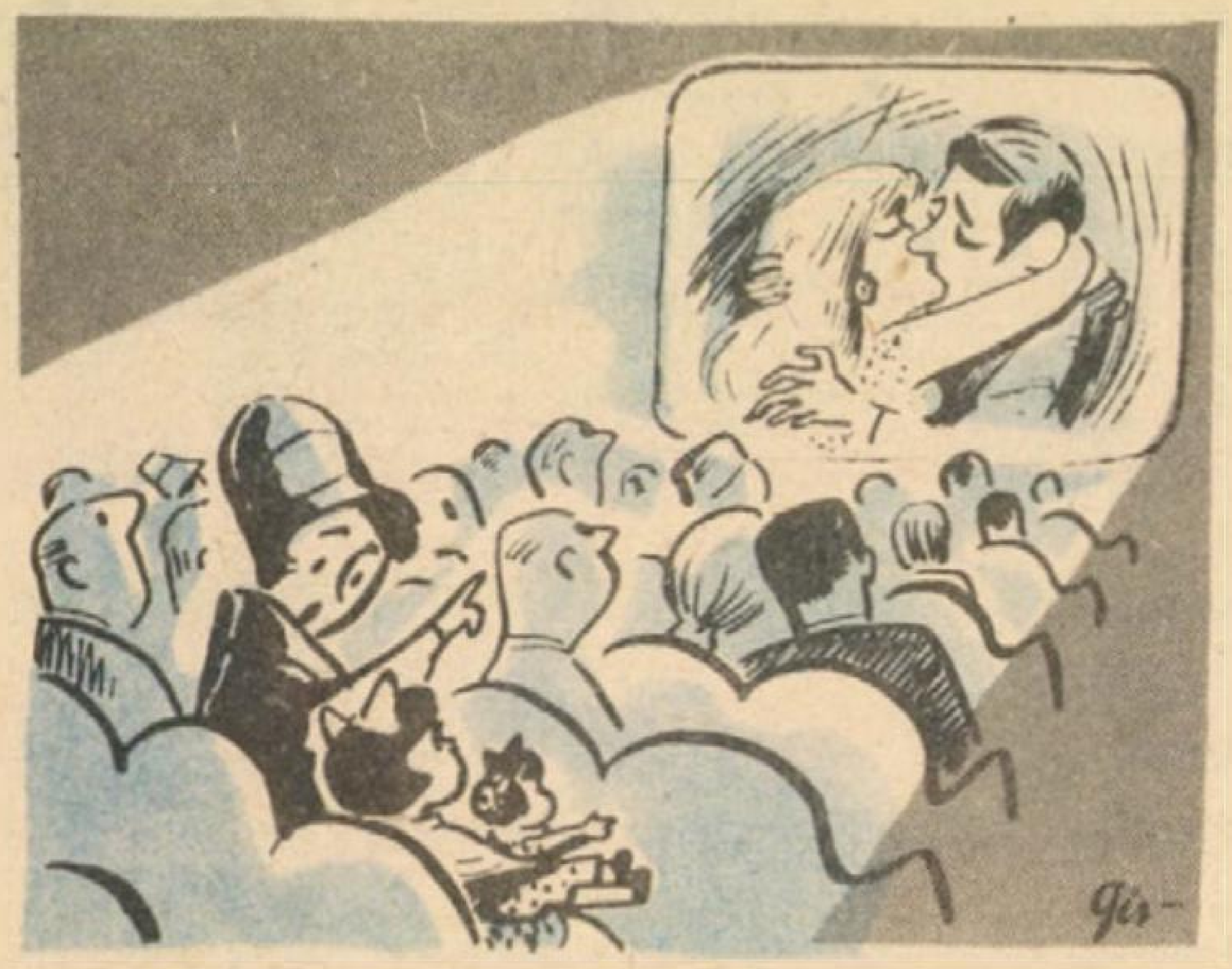

– Szívem, azért a kisbabát mégsem kellett volna elhoznunk.

AZ UDVARLÓNAK LASSÚ A TEMPÓJA

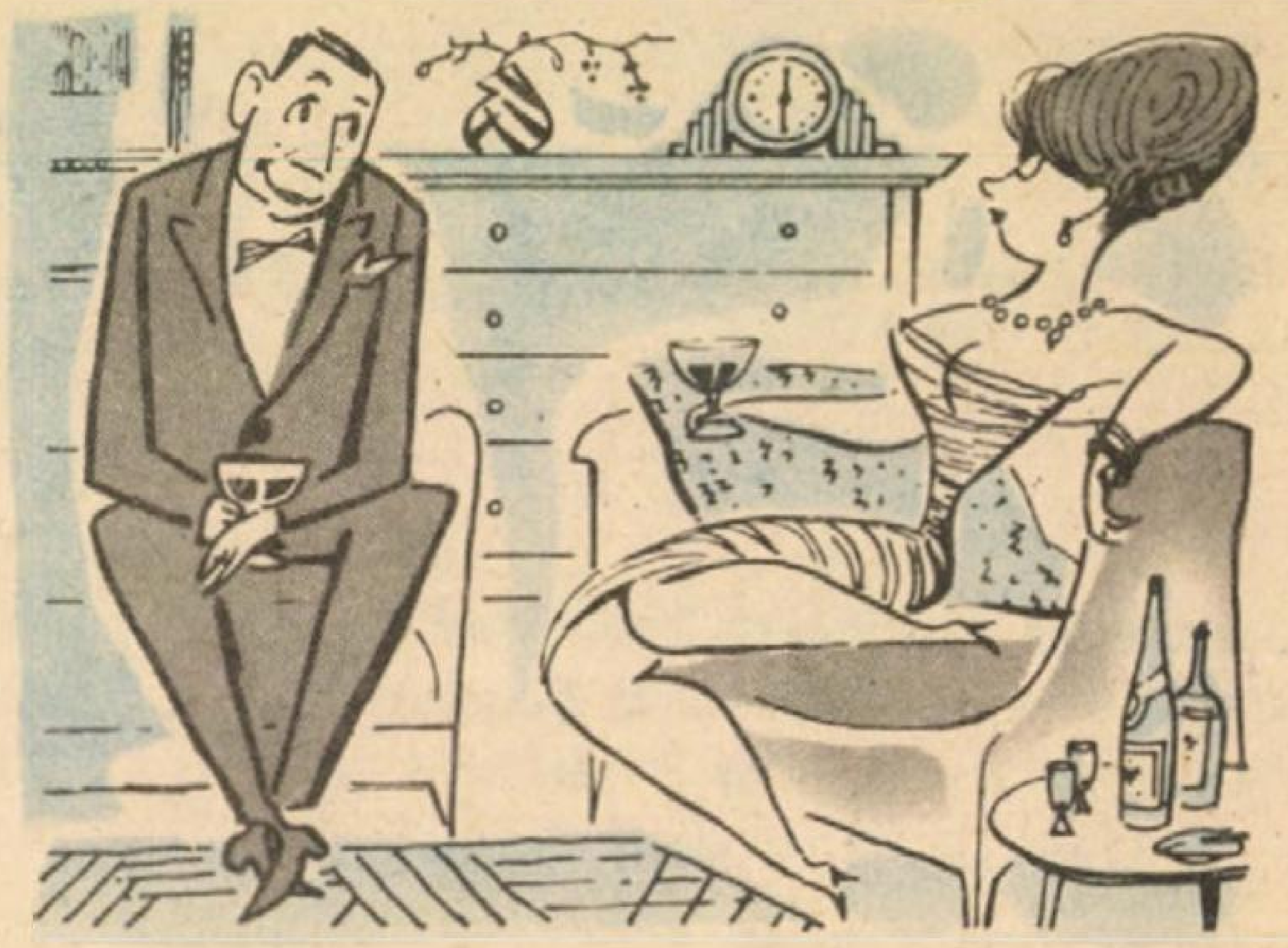

– Figyelmeztetem, Lajos, hogy félóra múlva új életet fogok kezdeni...

FONTOS TELEFON

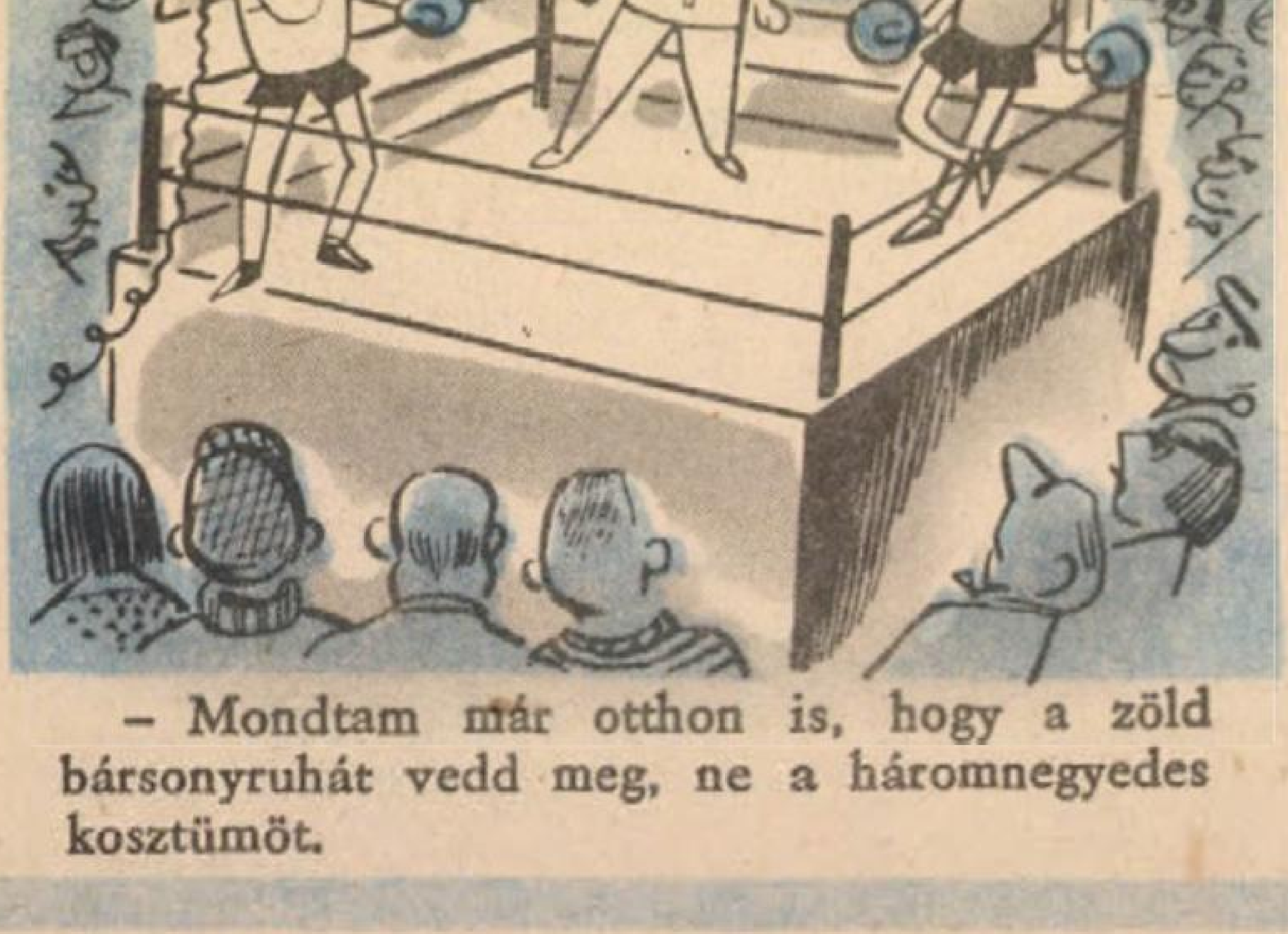

– Mondtam már otthon is, hogy a zöld bársonyruhát vedd meg, ne a háromnegyedes kosztümöt.

BETEGLÁTOGATÁSON

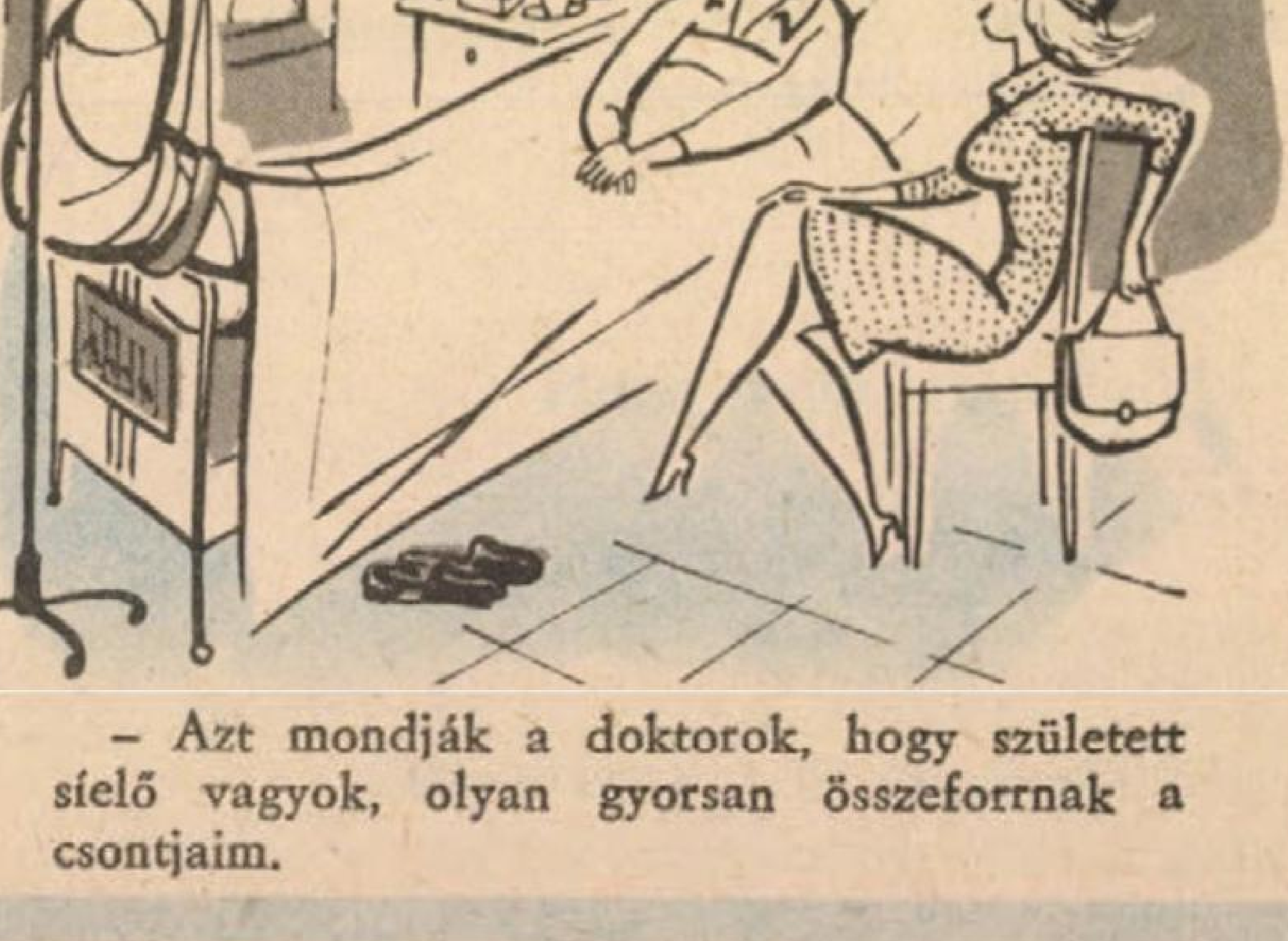

– Azt mondják a doktorok, hogy született síelő vagyok, olyan gyorsan összeforrnak a csontjaim.

Pusztai Pál rajza

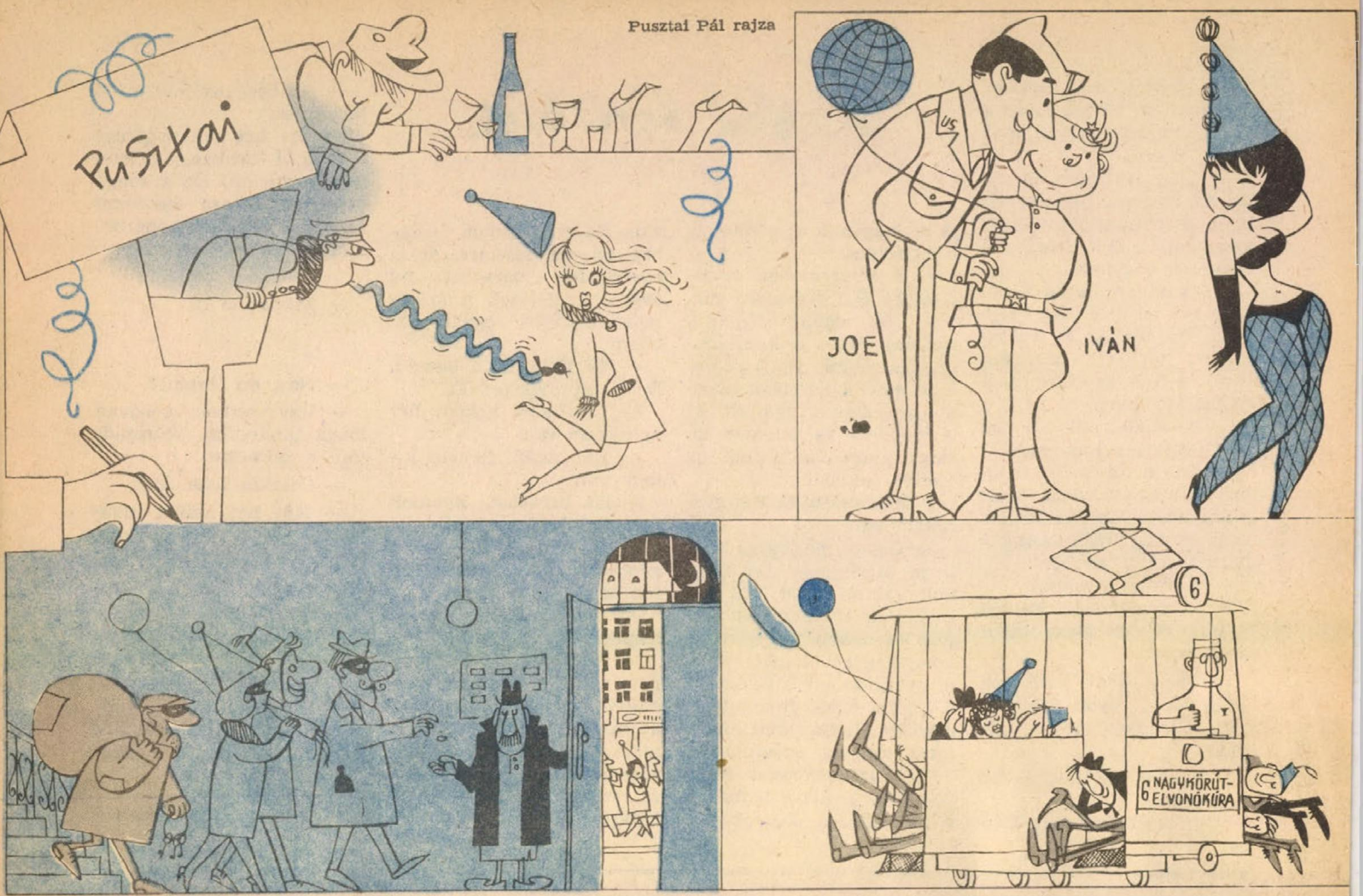

Ki mit tud?

Perge Zoltánt, a Főhivatali Igazgatóság ügybuzgó iktatóját mindenki ismerte. Tudták róla, hogy sajátos munkakörében sem vált bürokratává, nem visel sem védőköpenyt, sem klott könyökvédőt, sőt, elegánsan öltözködik, gondosan együtt halad a legújabb divattal, s megfontoltan törekszik arra, hogy nyakkendőinek stílszerű kiválasztásával és mindennapos cseréjével a férfi divatot az átlagosnál magasabb szintre emelje. Harminchat éves, szőke, és két centi híján egy méter nyolcvan magas. Nőtlen, ezért telik neki mindenre az 1900 forintos előadói fizetésből. Két évvel ezelőtt került a Főhivatali Igazgatóság iktatójába, de ez csak a kezdet, úgy ajánlották be, s biztos karrier előtt áll, mert nem tudni ki áll mögötte.

Ennyit mindenki tudott Perge Zoltánról a Főhivatali Igazgatóságon, s ezt bőségesen elegendőnek tartották ahhoz, hogy elismerjék szembeötlő és tagadhatatlan kvalitásait. Mondhatom, nem is indok nélkül: Zoltán papája, negyvenötben, amikor a gyerek érettségizett, már nagy elragadtatással nyilatkozott a fiáról. A fiú azokban az években pesti ruhákat cserélt vidéki élelemért nagyban és kicsinyben. Jól ment az üzlet, bőségben élt a család. Akkor mondta Perge papa Perge mamának: „Talpraesett gyerek a mi Zolink, megél ez a jég hátán is...

Meg is élt, jól is élt, de múlt az idő, s már nem lehetett csere-berélni. Ez a körülmény korántsem zavarta Perge Zoltánt: arany ékszerre és perzsa szőnyegre specializálta magát. Olcsón vett, drágán adott, majd e nemes üzleti elv alapján — az idő további múlásával — kibővítette üzletkörét használt motorok és autók adásvételével. Csak úgy dőlt a forint Perge Zoltán zsebébe. Ekkor mondta Perge papa Perge mamának: „Sohasem hittem volna, hogy ilyen jól lehet a szocializmusból élni.”

S addig telt-múlt az idő, míg végül is Perge Zoltán biztosabb megélhetési bázist látott az állami szektorban, és két évvel ezelőtt elfoglalta állását a Főhivatali Igazgatóságon. Bár ide nem a kedves papa ajánlásával került, a fiáról alkotott korábbi elismerő véleménye miatt Perge papának ezután sem volt oka szégyenkeznie. A Főhivatali Igazgatóságon ugyanis Perge Zoltán néhány hét múlva már olyan otthonosan mozgott, mint régen az autóbörzén. Szorgalmasan iktatott, és még szorgalmasabban invitálta a kollégákat a büfébe. Maradt tartalék bőven az üzletelésből! Hamar megszerették a jómodorú és gavallér irattárost, s még a Főhivatali Igazgatóság hatáskörébe tartozó csaknem harminc vállalatnál is egyre inkább megtanulták a nevét.

— Itt Perge... Perge Zoltán beszél a Főhivatali Igazgatóságtól — szólt kellő hangsúllyal a telefonkagylóba, amikor egy-egy vállalatot felhívott. — Kérjük az elvtársakat, méltassák különös figyelemre Lángos Veronika kérelmét. Előadói állásra pályázik... Nagyon örülnék, ha...

— A legnagyobb készséggel — hangzott a válasz a drót túlsó végéről. — Persze, több ajánlkozó is van, dehát Főhivatali Igazgatóságunk javaslatát nem hagyjuk figyelmen kívül... És kit szabad visszahívnom?... Bocsánat, márcsak ellenőrzésképpen is...

És „már csak ellenőrzésképpen is” visszahívták Perge Zoltánt a Főhivatali Igazgatóságon s közölték vele, hogy Lángos Veronika kitűnő munkaerőnek látszik, máris a vállalat dolgozójának tekinthető.

Most, utólag, tizenegy ilyen esetet jegyzett fel a krónika Perge Zoltánról. A tizenkettedikre azért nem került sor, mert a telefonközpont nem Perge Zoltánt kapcsolta, hanem az iktatót. Így derült fény a turpisságra.

Kár, hogy nem lehet bizonyítani, ki mennyivel, milyen összeggel honorálta Perge emberbaráti tevékenységét. Erről hallgatnak az érdekeltek, mind a tizenegyen. Azt meg különösen sűrű homály fedi, hogy Perge Zoltán tulajdonképpen hogyan is került a Főhivatali Igazgatósághoz. De, hogy miként került ki onnan, annak részletesebb ismertetésével, e tanulságos történet után, úgy vélem adósa maradhatok a nyájas olvasónak...

Földes György

Ketten beszélnek

— Mondja meg nekem, de őszintén: tűrné, hogy a főnöke barackot nyomjon a maga fejére?

— Elég szokatlan dolog. De ha egyszer, jókedvében ilyen gyermeteg csacsiságra vetemedik... Hát istenem... Emberek vagyunk.

— Csakhogy az én főnököm ezt minden nap megteszi. Ha elmegy az íróasztalom mellett, barackot nyom a fejemre. Szerintem ez lealázó dolog.

— Kétségtelenül. S mi készteti erre azt az embert?

— Tudja az ördög. Alighanem a sikert élvezi. Mert a kollégáim, amikor látják, hogy nyakig vörös leszek a barack miatt, röhögnek.

— Hány éves maga?

— Negyvennyolc. És hét gyerekem van. Maga tűrné a helyemben?

— Nem. Akár a főnöke, akár nem, ilyen tréfákat nem engedhet meg magának.

— Mit tegyek hát? Adjon tanácsot.

— Ne adja a mulyát. Kérje ki magának az efféle otrombaságot.

— Szükségem van az állásomra. Hét gyerekem van.

— Hát aztán? Álljon a sarkára. Nem a kapitalizmusban élünk. Ha legközelebb megint barackot nyom a maga fejére, ugorjék fel a helyéről és jelentse ki, hogy elege van ebből az idétlen heccből.

— Megbosszulná. Hét gyerekem van.

— Ugyan, ne legyen már ilyen tutyimutyi! De mondok valami mást. Ha barackot nyomott a maga fejére és odább ment, maga lábujjhegyen menjen utána és nyomjon egy barackot az ő fejére. Ezzel finoman az értésére tudja adni, hogy mint emberek egyenlők.

— Tulajdonképpen csakugyan ez lenne a leghelyesebb. Világos. Demokrácia van. Ha ő barackot nyomhat az én fejemre, én is nyomhatok barackot az övére. Legfeljebb a kollégáim kevésbé fognak röhögni.

— Na látja. Ez a beszéd. Én is így cselekedném.

— Csakhogy nekem hét gyerekem van.

— Hát aztán. Nekem kilenc van.

— Ha barackot nyomok a fejére, ki fog rúgni.

— Ne vicceljen. El fog gondolkozni rajta és okulni fog belőle.

— Nem hiszem. Ki fog rúgni.

— Nem tudja megérteni, hogy ehhez nincs neki jogcíme? Ha ő barackot nyom a maga fejére, maga is nyomhat az övére. Ez legalapvetőbb emberi jogai közé tartozik. Én bizony nem haboznék.

— Az öreganyámat is én tartom el.

— Én két öreganyámat tartom el. Csakhogy nekem van gerincem! Én a maga helyében akkora barackot nyomnék a fejére, hogy belesántulna.

— Esküszik rá?

— Esküszöm rá.

*

— Nos, mi történt?

— Úgy tettem, ahogyan maga tanácsolta. Visszaadtam a barackot.

— Okosan tette. És?

— Két hét múlva kirúgott.

— Ne beszéljen! És milyen címen?

— Hogy túlságosan érdes a tenyerem s emiatt a vállalati kilincsek az előirányzottnál jobban kopnak.

— Érdekes. Nem is tudtam, hogy magának ennyire érdes a tenyere. És máskülönben mi újság?

Tabi László

TONCZ TIBOR:

Ebadta, 1963

JÖVŐRE ÚJ ÉLETET KEZDEK

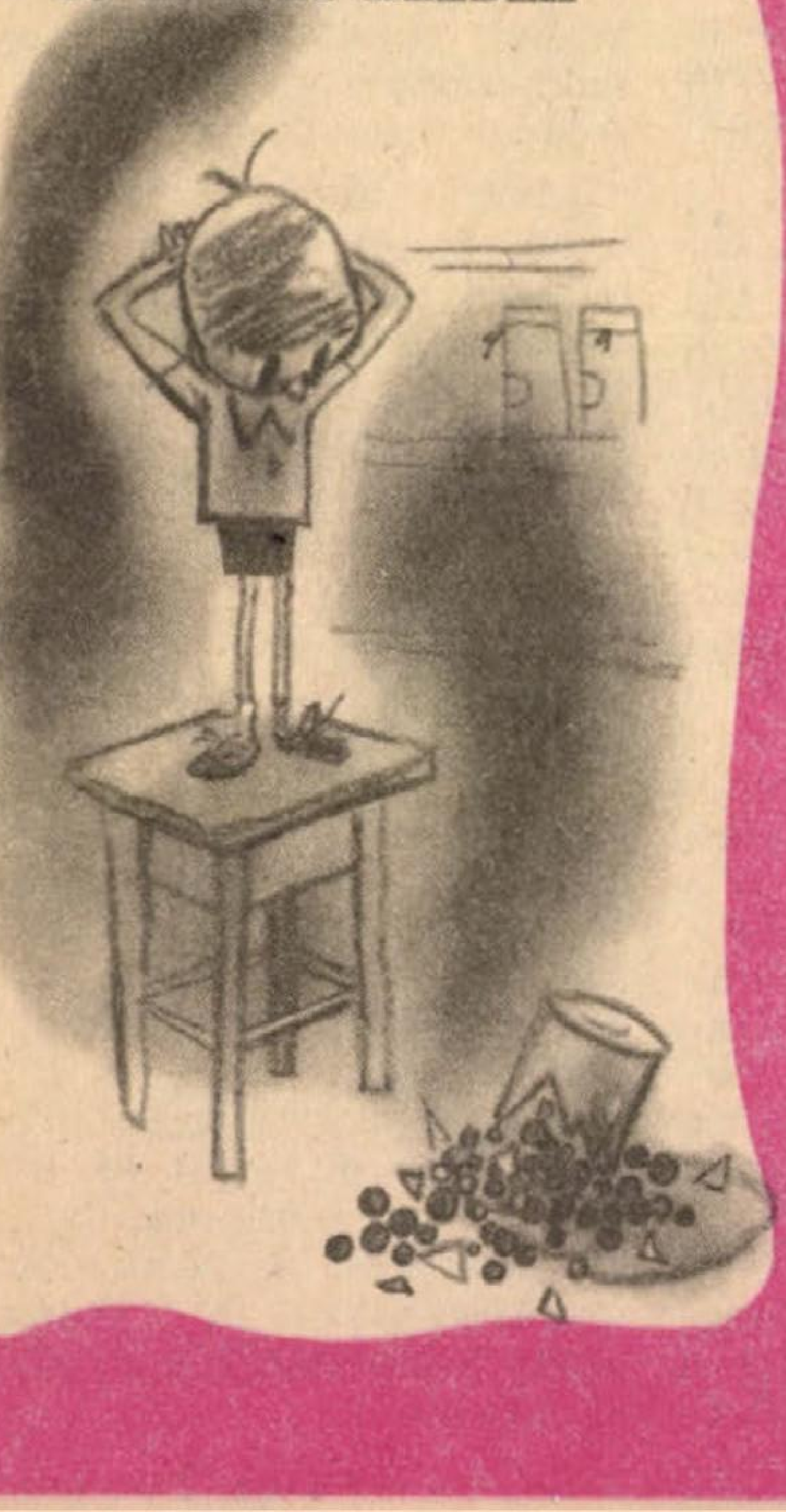

KRESZ!...

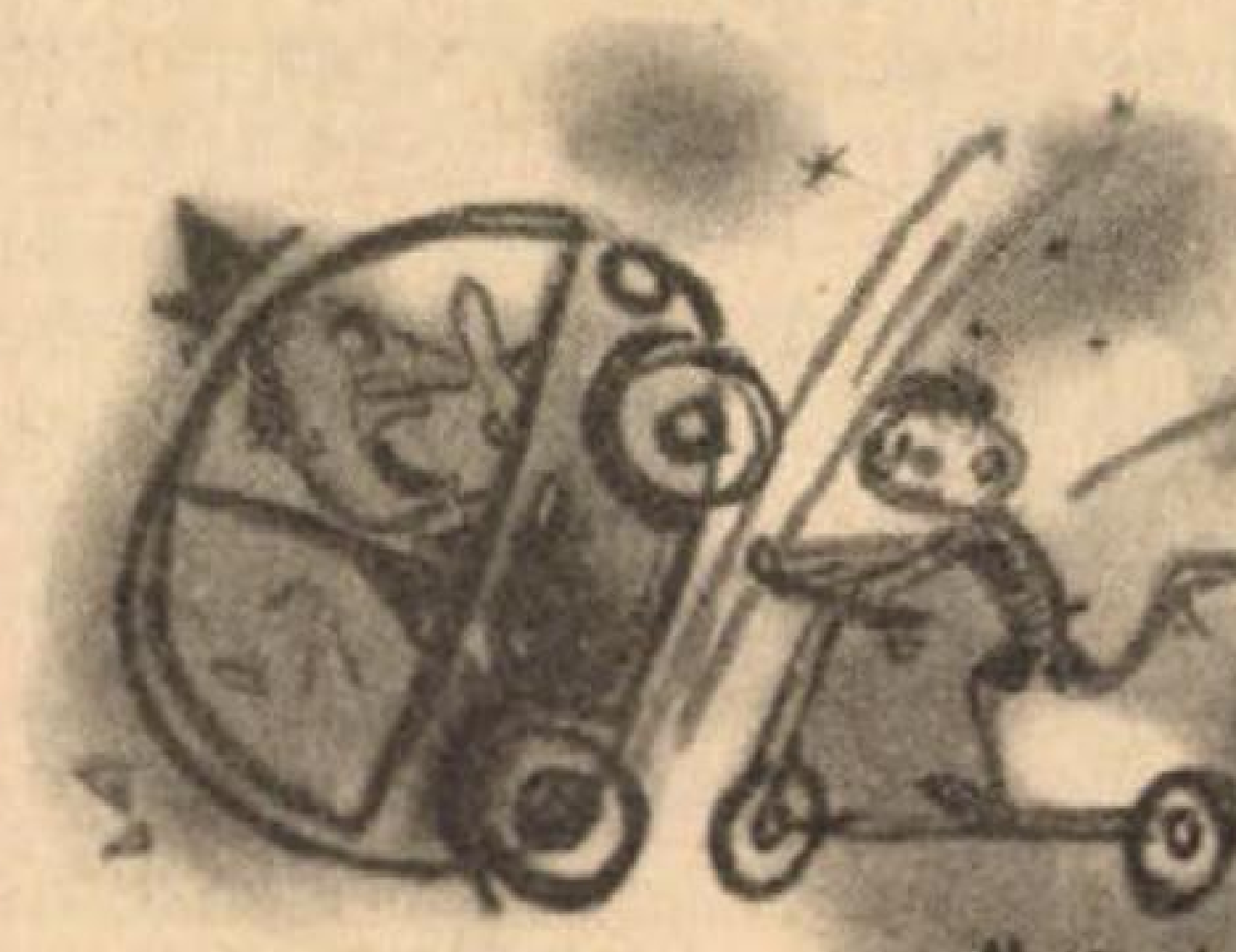

A TAVASZ ÉBREDÉSE

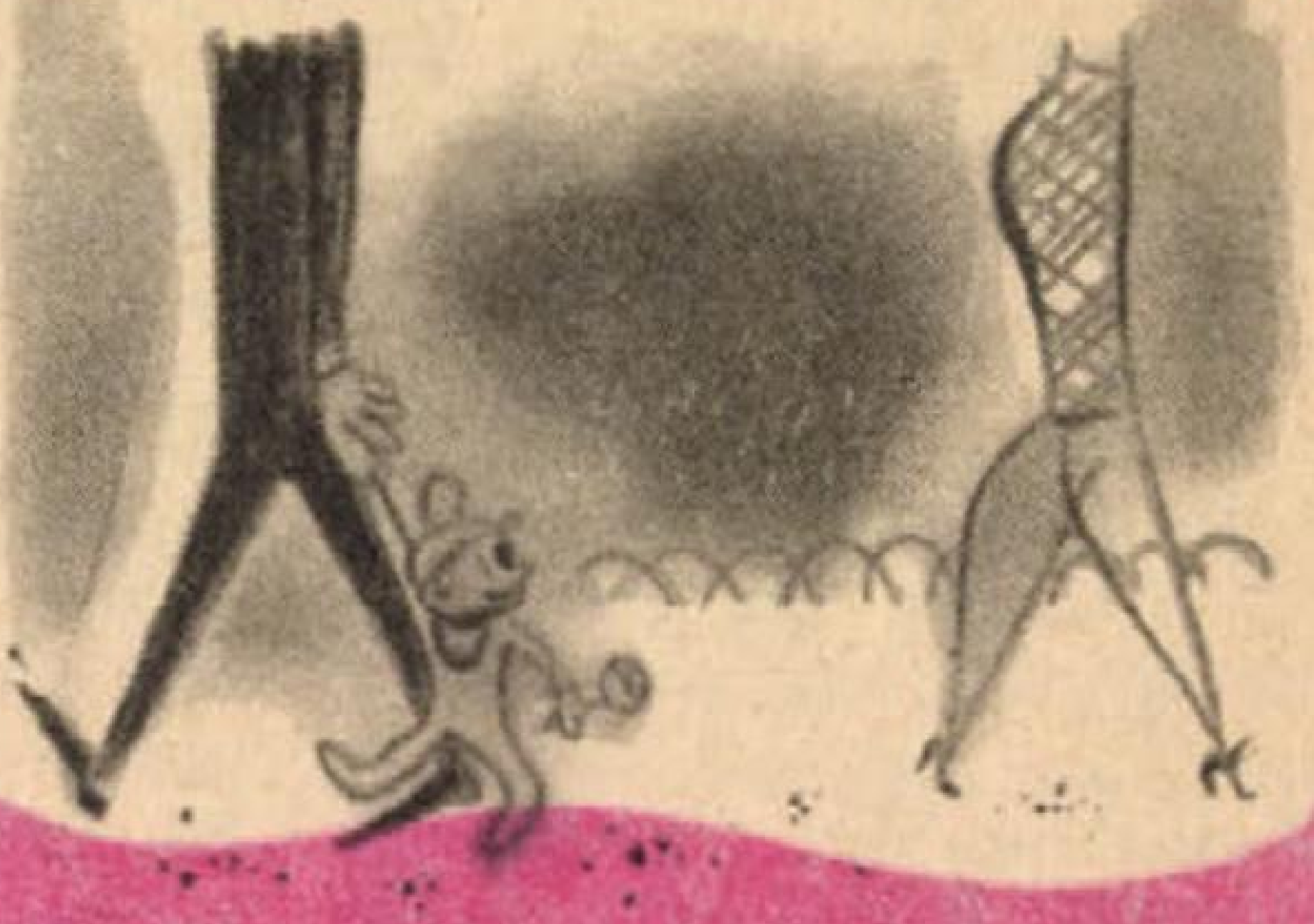

16 ÉVEN FELÜLIEKNEK

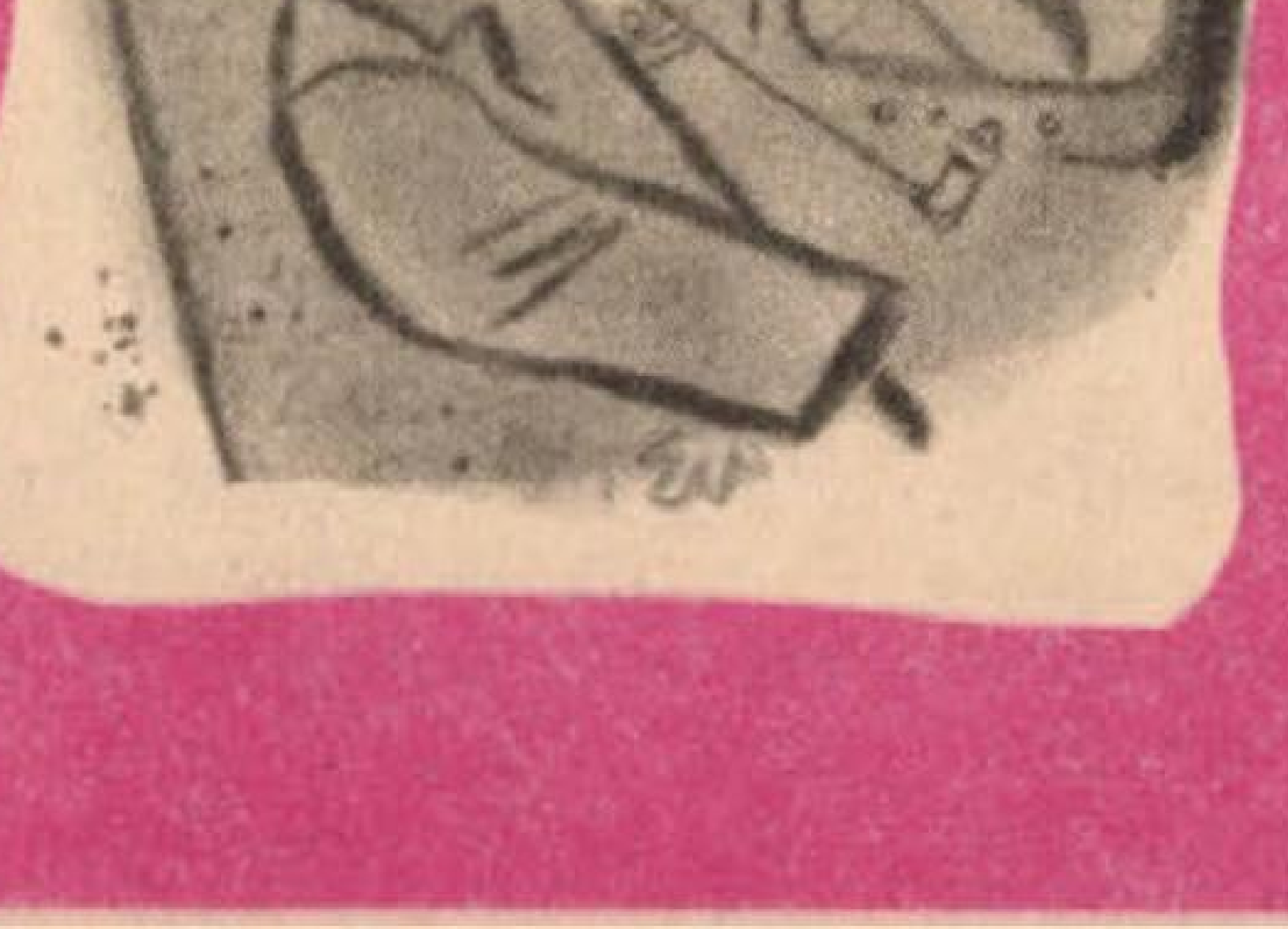

ELSŐ SZERELEM

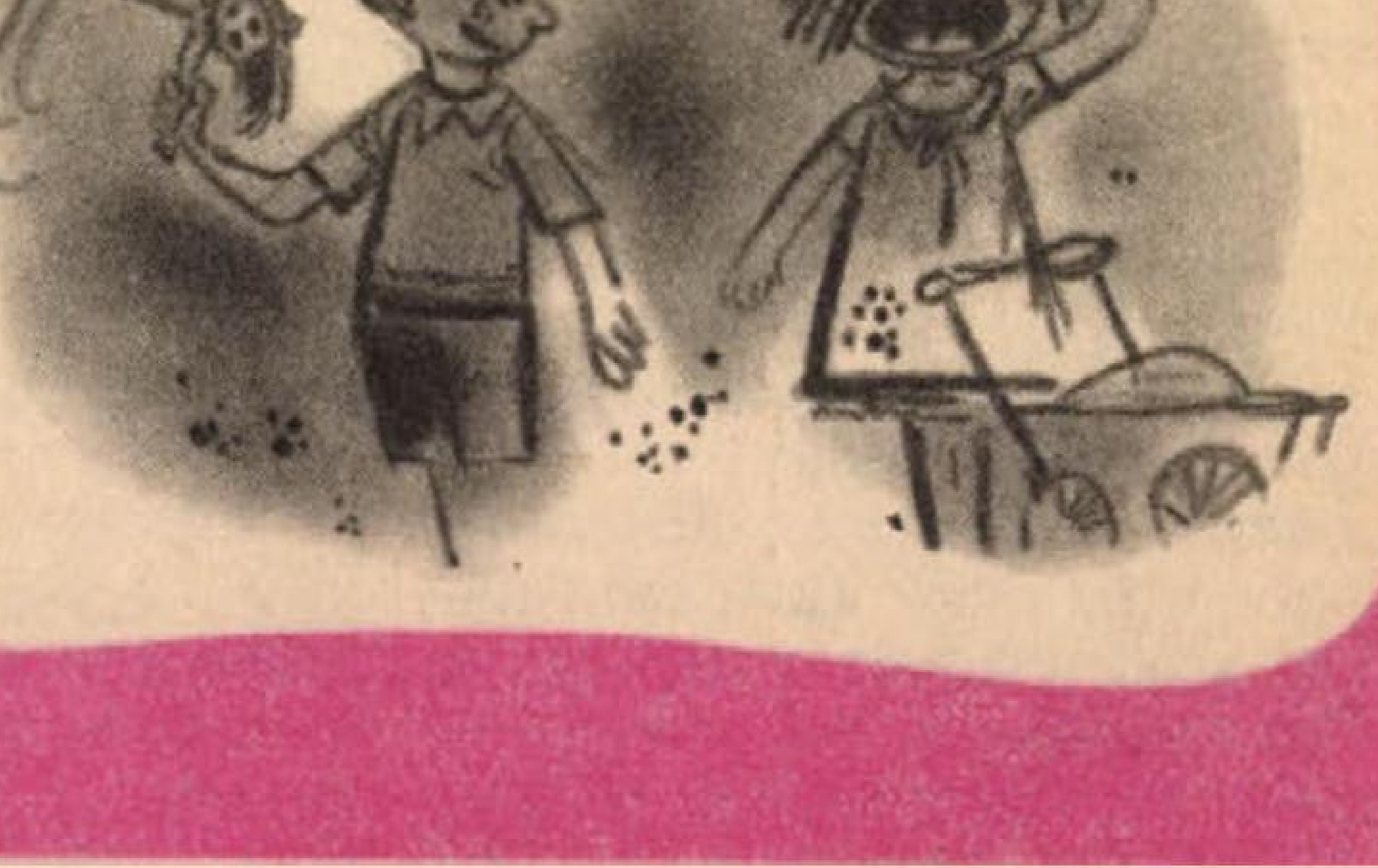

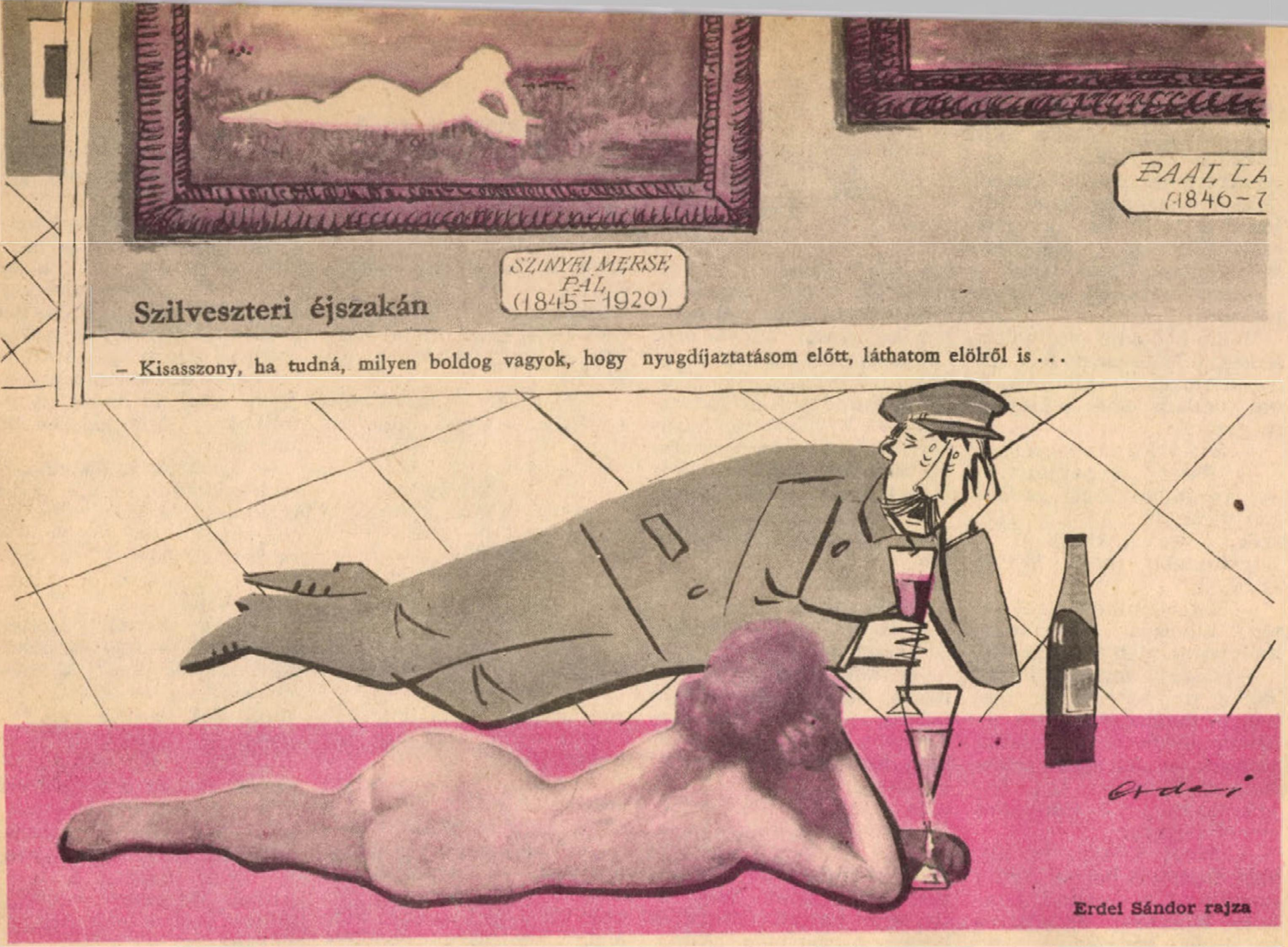

Szilveszteri éjszakán

– Kisasszony, ha tudná, milyen boldog vagyok, hogy nyugdíjaztatásom előtt, láthatom elölről is...

Erdei Sándor rajza

Képtelen kalandok

1.

Túlságosan unalmasnak találtam az üzemi értekezletet, hát fölálltam helyemről, végigmentem a széksorok között, egészen az előadói asztalig. Odaléptem az igazgatóhoz. Azt hitte, hogy szokás szerint gratulálni akarok neki, de én rákiáltottam, hogy: nana, maga kis golyhó! — és jól a térdére koppintottam.

Én még ilyen furcsa reflexű emberrel nem találkoztam!

Csak huszonnégy óra múlva rúgott ki.

Engem, a vállalattól.

2.

Ámultan nézem, hogy a magasban kifeszített himbálódzó kötélen miképp egyensúlyoz az artista.

Erőlködését mosoly mögé igyekszik rejteni, amint végzi a különböző mutatványokat: szaval, telefonál, tárgyal, ellenőriz, fegyelmi eljárást indít...

Egy idő múlva azt látom, hogy egyensúlyát vesztve balra hajol...

...majd ijedtében az ellenkező irányba...

Aztán jobb lábával hiába keresve támaszt, lebukik.

Máris új artista lép a helyébe. Nyugodtan, magabiztosan végzi a mutatványokat...

Ám most, mintha ő is meginogna!

Igen, egyensúlyát vesztve balra dől...

...De nicsak, ő nem ijed meg!

Ballábával egy pillanatra kilép a puszta levegőbe... s nem bukik le...

Sőt, visszalöki magát.

Aztán megy tovább, mintha mi sem történt volna...

Ha nem a saját szememmel látom, hát el se hiszem.

3.

Mondom: nem látom tisztán ezt a kérdést.

Kiugrik erre a rádióm hangszórójából a neves előadó, és azt mondja: majd megvilágít előttem mindent, menjek csak vele, majd ő vezet.

Egy idő múlva megkértem, hogy most már engedjen el, mert megfájdult az orrom.

Dunai Ferenc

ZSAK SEMTOV:

BENSŐSÉGES BESZÉLGETÉS APA ÉS KISLÁNYA KÖZÖTT

Az apa az asztalnál ül és könyvet olvas. A kislány lassan odamegy az apjához, megáll előtte és figyelmesen nézi:

— Apuci, lemehetek az udvarra?

— Menjél csak, kislányom, menjél csak...

— Vigyem a géppisztolyomat is?

— Vigyed.

— Minek az nekem?

— Tényleg, minek az neked?...

— Játsszak a felhúzható békámmal?

— Igen, játsszál azzal...

— De én elveszítem a felhúzókulcsot!

— Ez az, majd elveszted a kulcsot.

— Vigyem az autót?

— Csakhogy az nem megy a homokon...

— Igaz. Homokon nem megy... Elmenjek a parkba?

— Menj.

— Ott van két gyerek. Ha én is lemegyek, hárman leszünk. Mit fogunk mi ott csinálni?

— Nem tudom.

— Magammal vigyem a kerékpárt?

— Nagyszerű ötlet. Vidd magaddal a kerékpárt.

— Csinálok két kört, na és aztán?

— Mi az, hogy na és aztán?

— Aztán mit vigyek le?

— Semmit.

— Hogy-hogy semmit?

— Úgy, hogy semmit. Eredj és játsszál az öcséddel.

— Ő fiús játékokat játszik és én azt nem szeretem.

— Miféle játékok azok?

— Háborúsdi, sakk.

— Na, most eredj innen, elmegyek...

— Veled menjek?

— Gyere.

— És mondd, mit fogunk mi csinálni?

— Te mit akarsz csinálni?

— Nem tudom.

— Én sem tudom.

Kéz a kézben elindulnak valahová. Valamerre.

De mit fognak ott csinálni?

* * *

INTERJÚ

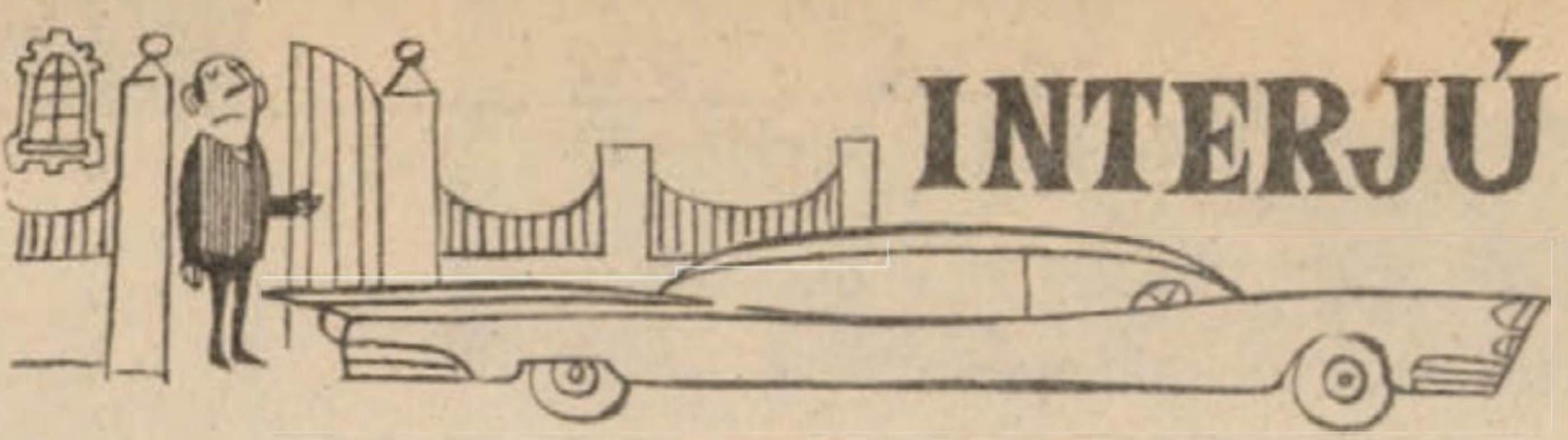

Mit akar tőlem ez a zöld libériás ürge? Miért tartja az orrom alá ezt a kis ezüst tálcát? Fogalmam sincs, mi lehet a szándéka. Így hát csak álldogálunk. Egymással szemben. Várakozunk.

Kínos csendben telnek a percek.

Végül is ő unja meg előbb a dolgot. Halszemeit leemeli a plafonról, és valahová, a bal vállam fölé tekintve, megszólal:

— Szabad a névjegyét?

— Persze, a névjegy... — tapogatom végig zavartan zsebeimet. — Úgy látszik... izé... kifogyott... Legközelebb majd kettőt adok, jó?

— Kit jelenthetek be? — tér hűvösen napirendre méltányos ajánlatom felett.

— Mizujs vagyok, a Nedelka munkatársa — hebegem megszégyenülten. — Illetve fordítva... Nedelka vagyok, a „Mizujs?” munkatársa. Telefonon már bejelentkeztem. A jubileumi riport ügyében...

A lakáj biccent és int, hogy foglaljak helyet. Aztán megfordul és surranó, nesztelen léptekkel eltűnik a hatalmas, kétszárnyú ajtó mögött.

Megtörülöm verejtékező homlokom. Leülök. Körülpillantok. A tágas fogadóterem berendezése választékos, kifinomult ízlésre vall. Csupa korabeli bútor. A falakon váltakozva: nonfiguratív festmények és vadásztrófeák. Egy fekete, feltűnően ellenszenves disznófejet bámulok éppen, amikor valaki hátamra teszi kezét:

— Kapitális agyarai vannak, ugyebár? Érdekli a története?

Felugrok.

Megfordulok.

A ház urával találom magam szemben.

— Maradjon ülve — nyom vissza gyengéden a székre. — Csak semmi ceremónia. Szóval, ezt a vadkant két évig nem tudtam puskavégre keríteni. Az idén aztán kibabráltam őkelmével. Három vagon vas- és faanyagot vitettem ki a vadászlakhoz. Építtettem tíz magaslest. Négy hétig, éjjel-nappal őrködtek benne a figyelők. Mindegyiknél távcső és rövidhullámú adó-vevő. Végre, a huszonkilencedik nap hajnalán...

Ebben a pillanatban vakító szőke hajú, fiatal lány tör be szélvészként a terembe.

— Ó, daddy — borul apja nyakába. — Ugye elvihetem ma délutánra az autódat? Tommyéknál lesz egy kis koktél-parti.

— Miért, a te kiskocsiddal mi történt? — vonja ölébe leányát a ház ura.

— Ó —, legyint bosszúsan a fruska. — Kis karambolom volt tegnap. Bevittem javíttatni a gyárunkba. Nem tudom, miért pepecselnek annyit rajta a te... izéid?!

— A munkásaim — segíti ki a figyelmes atya. — Ha így áll a dolog, hát vidd az enyémet. De reggelre itthon légy!

A tündér boldog kacagással kilibben, vendéglátóm merengve néz utána.

— Ráfér szegénykére egy kis kikapcsolódás. Erőnkből tellően hozzásegítjük. Karácsonyra kapott egy garszonlakást. A Rózsadombon. Legyen, ahol időnként megbújhat... Apropó, hol is tartottunk?

— Lelőttük a disznót — emlékeztetem. — De talán térjünk a tárgyra. Most, a jubileumi ünnepségek előestéjén meghitt, bensőséges hangú nyilatkozatot szeretnénk öntől.

— Nem szívesen beszélek magamról — mélyeszti kezeit ezüsttel átszőtt köntöse zsebeibe —, de ezúttal kivételt kell tennem. Írja kérem:

— Kerek tíz esztendővel ezelőtt lettem a Kelenföldi Vas és Kence Művek vezérigazgatója. Előtte másfél évtizedig dolgoztam ugyanitt. Mint lakatos. A satupadnál. Egyszerű munkásember voltam akkor is, az vagyok ma is...

Kürti András

Kaján Tibor rajza

ÜTKÖZET

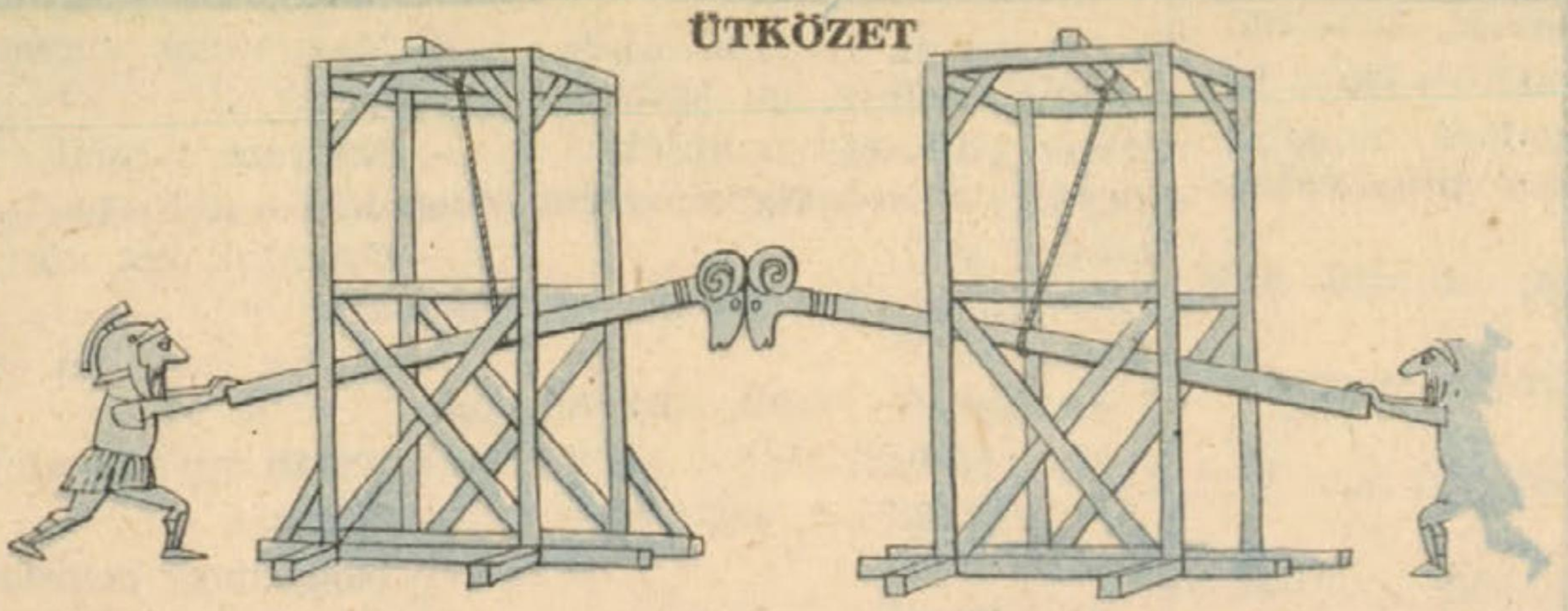

CIRCUS MAXIMUS

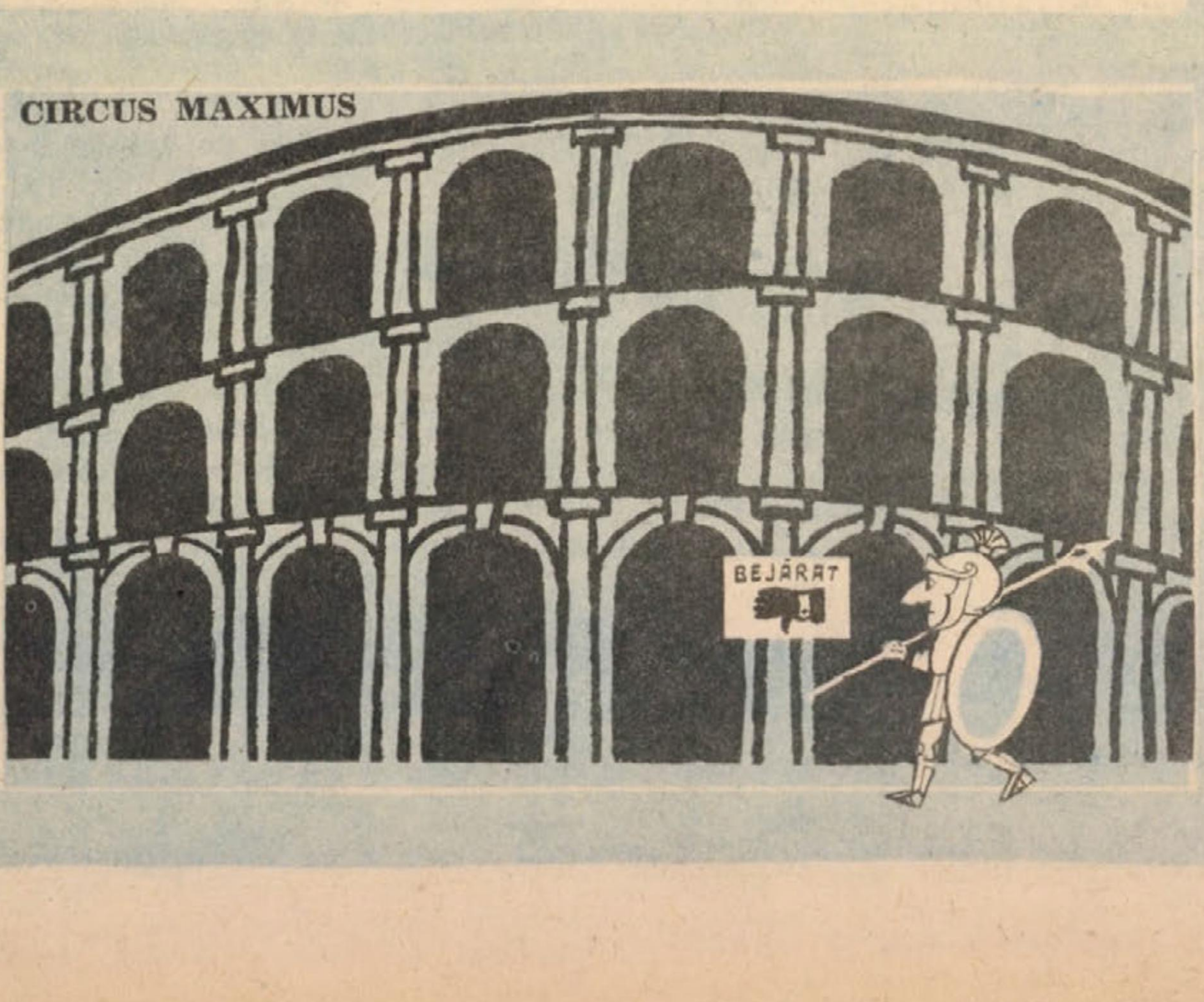

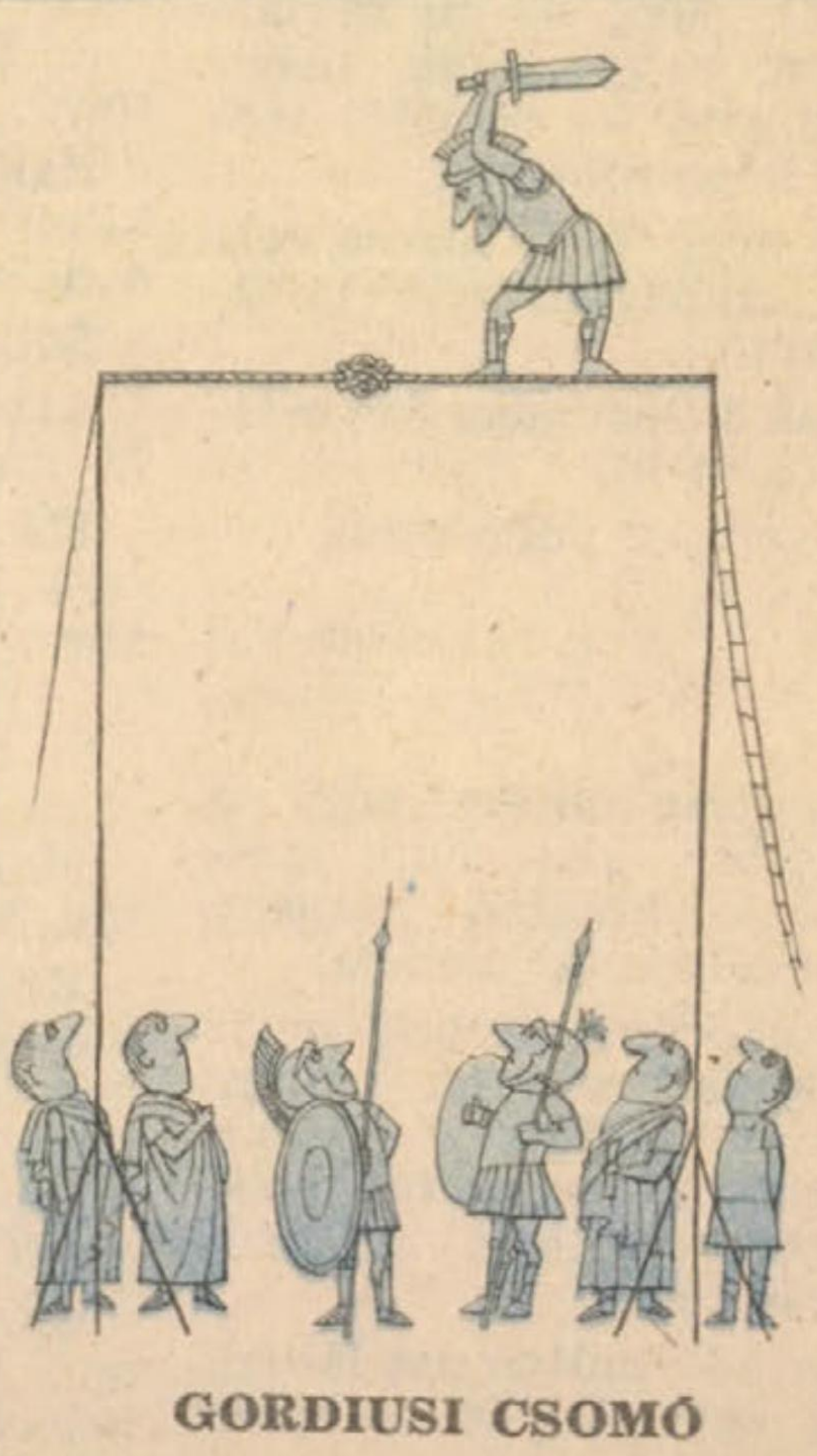

GORDIUSI CSOMÓ

TÉLI HOLTSZEZON

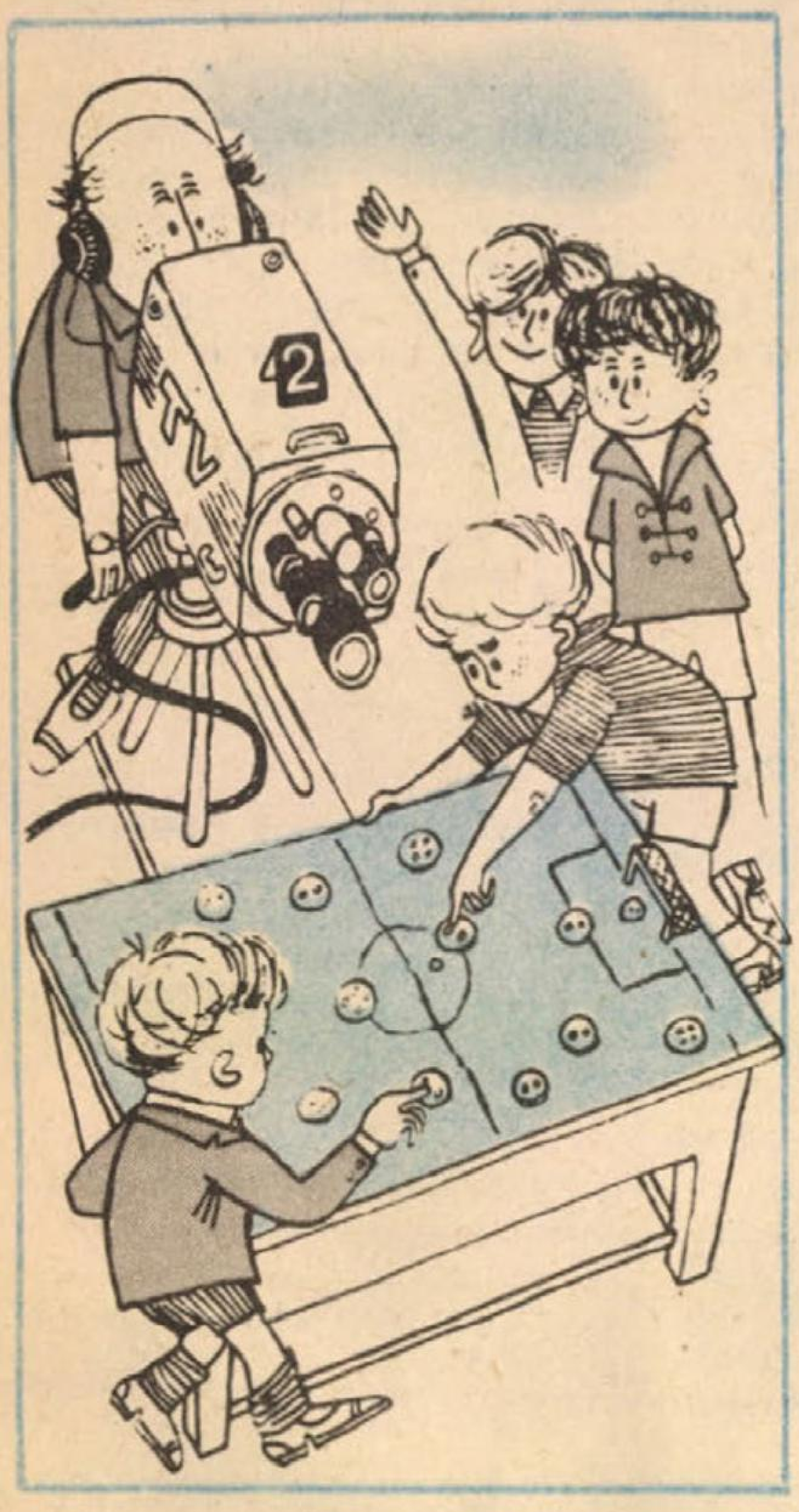

A NYUGAT-IMÁDÓ

Balázs-Piri Balázs **rajza**

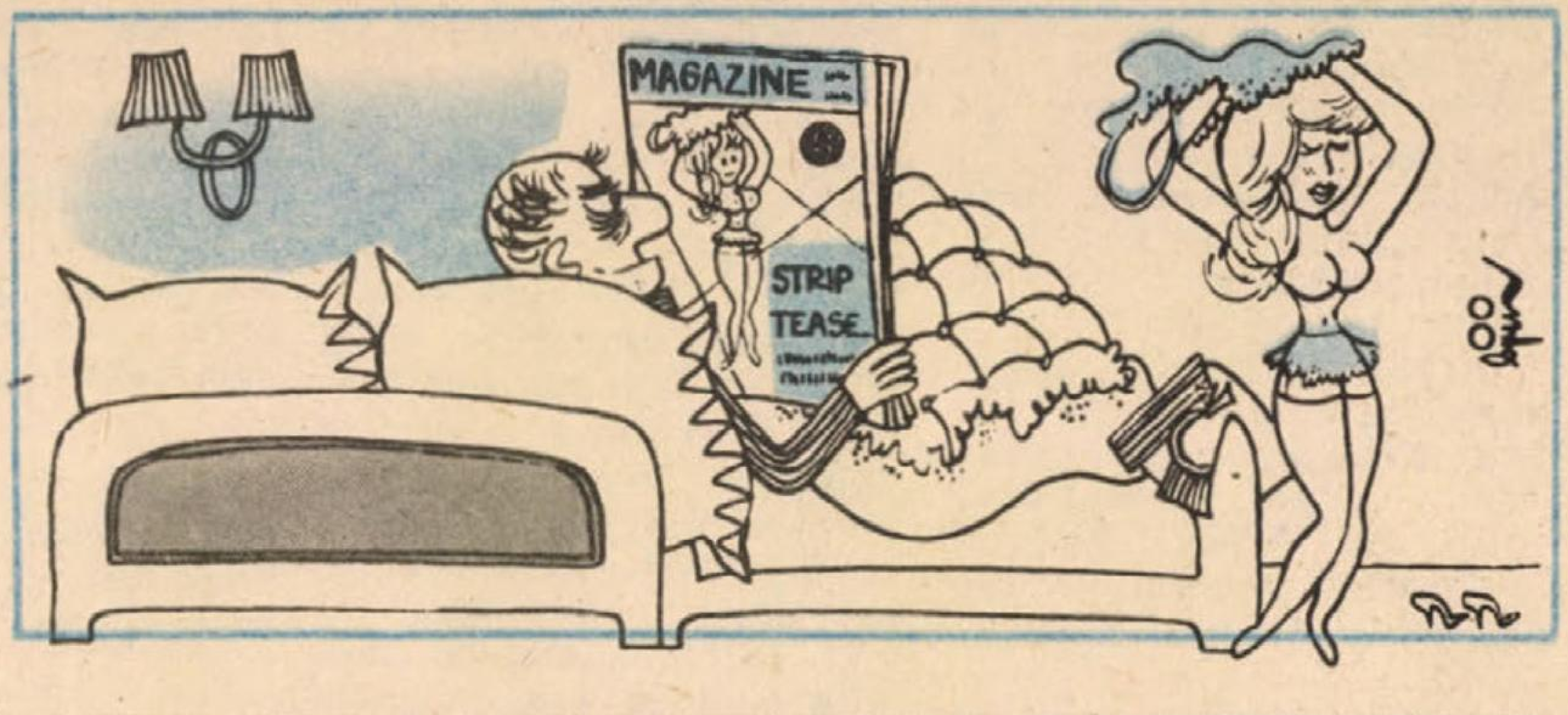

ÜNNEPEK UTÁN

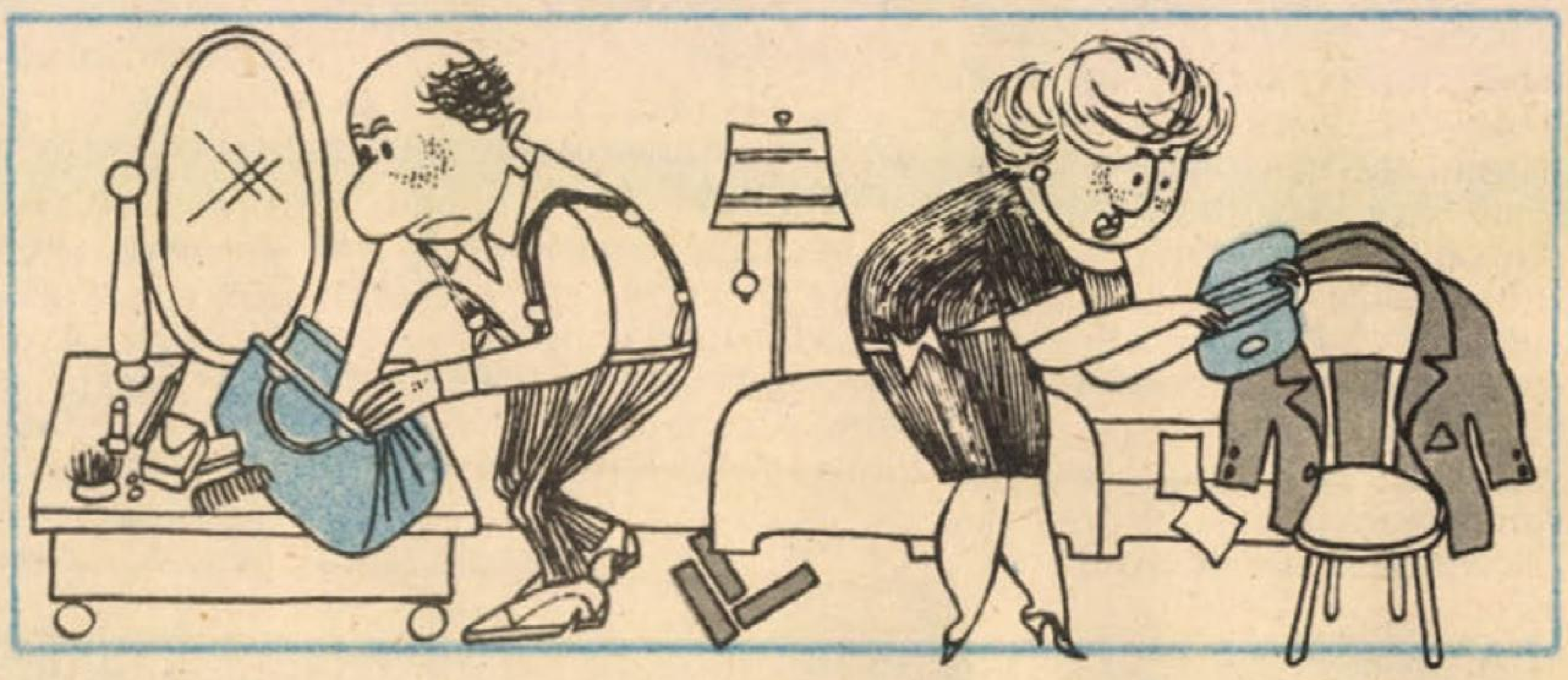

A második rendőr

A második rendőr a színészbejáró kiskapujában cigarettázott. Félóra múlva az első rendőrrel be kell szaladnia a színpadra. Összesen tizenöt szava van. Azután a szerepe szerint kirohan telefonálni. Ennyi az egész. Ma lesz a házi főpróba, holnap a premier.

Még félig sem szívta el a cigarettát, mikor a szemközti házból egy kisfiú rohant ki. Tanácstalanul nézett körül, azután meglátta a színészt. Átszaladt az úttesten és kérlelni kezdte:

— Tessék szíves lenni, rendőr bácsi, velem jönni! A szomszédunkban ölik egymást a társbérlők. Gyorsan tessék jönni!

A színész csak néhány pillanatig gondolkodott. Fenessy, a rendező jutott eszébe, aki soha sincs vele megelégedve. A tegnapi próbán is szidta. Most az életben játszhatja el a rendőrszerepet. Ez lesz az igazi próbatétel.

— Gyerünk! — mondta és a fiú után sietett.

Már a lépcsőházban hallotta az ordítást. A folyosón egy asszony a közeli ajtóra mutatott:

— Itt, biztos úr, itt!

Amikor belépett a lakásba, két asszonyt pillantott meg. Az egyik főzőkanállal hadonászott, a másik csak puszta kezével igyekezett ellenfelét megütni. Hajuk ki volt bontva, látszott, hogy megtépázták egymást.

A színész erélyesen rájuk ordított:

— Elég volt!

Azok nyomban elengedték egymást, és egyszerre kezdték magyarázni, hogy mi történt. Az egyik azt állította, hogy a másik zsírt lopott az ő bödönéből. A másik azt állította, hogy az egyik közönséges rágalmazó. Ezen kaptak hajba.

A színész igyekezett az asszonyok lelkére beszélni. Megmagyarázta nekik, hogy amíg nem kapnak külön lakást, együtt kell élniük. És mennyivel jobb lenne mindkettőjüknek, ha békességben lennének meg egymás mellett. Azután arról beszélt, hogy a veszekedés mennyire megviseli az idegeket, a szívet.

— Na, fogjanak szépen kezet! — mondta végül, amikor érezte, hogy szavainak foganatja van.

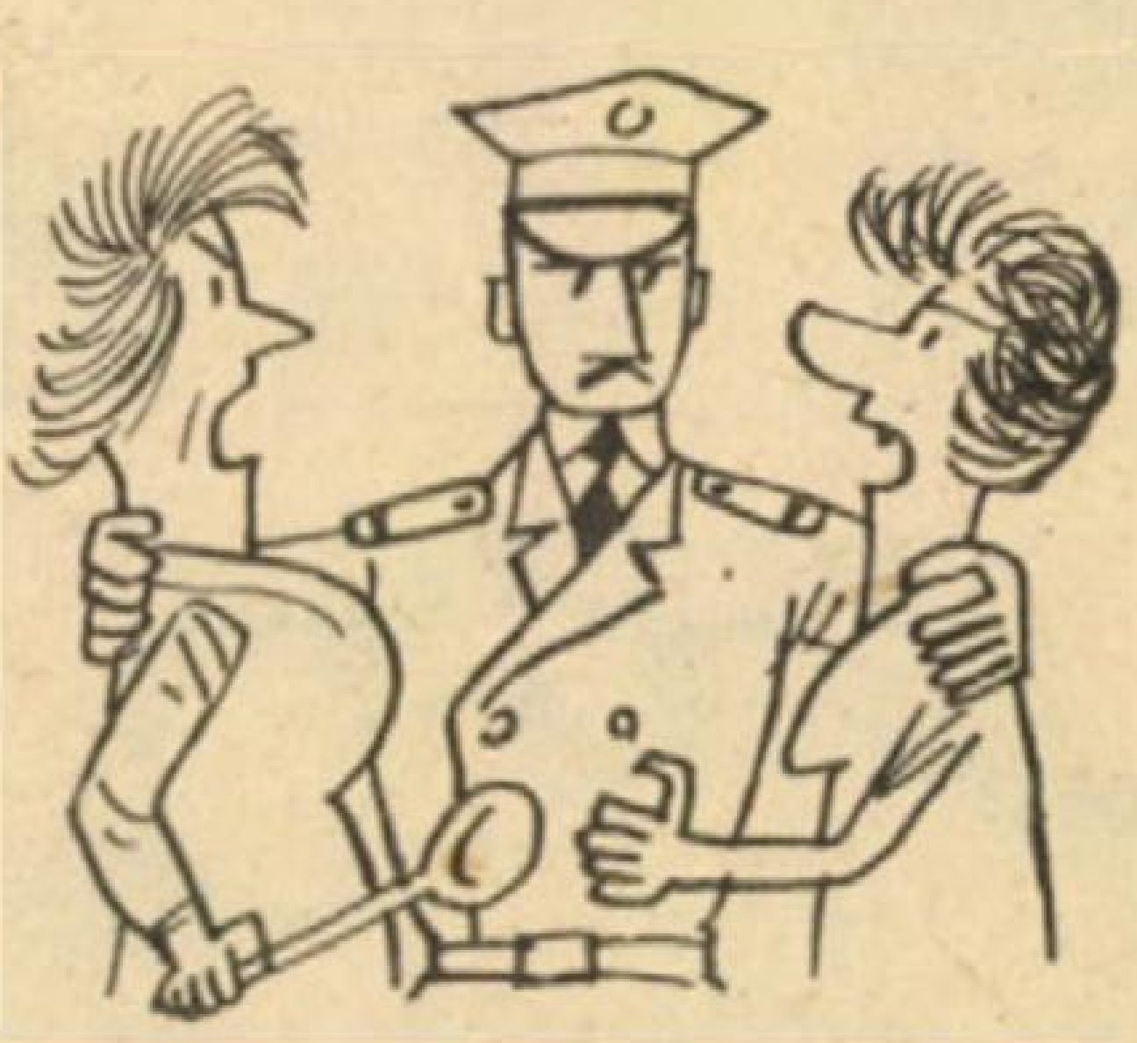

Azok szót fogadtak, a rendőr pedig boldogan távozott. Jól játszotta szerepét . . .

Még volt tíz perce. Visszasietett a színházba és jóleső érzéssel várakozott. Ő volt az egyetlen társai közül, aki az életben is hasonló szerepet játszott, mint a színházban. Baranyaira pillantott. Ő lesz a nyomozó százados, de Baranyai csak a színházban százados, az életben nem szerepelt nyomozóként.

Az ügyelő intett, a színpadon elmondta a tizenöt szót, azután a színfalak mögé lépett. Úgy érezte, hogy kis szerepét remekül játszotta el. Akárcsak egy félórával ezelőtt a szemközti házban . . .

A színfalak mögött Fenessy intett neki. Hátrább mentek. A rendező dühösen sziszegte:

— Elrontotta az egész jelenetet. Úgy látszik, még sohasem látott rendőrt! Semmi életszaga nem volt se a szavainak, se a mozdulatainak. A színészi játéknak meggyőzőnek kell lennie! Úgy kell játszania, hogy az utcán, az életben is rendőrnek higgyék!

Palásti László

ÚJÉVI ELHATÁROZÁS

Újév az elhatározások napja. Az ember nemes gondolatoktól áthatva ünnepélyes ígéreteket tesz önmagának és a világnak. Én például elhatároztam, hogy nem váltom meg a világot. Elhatározásomat a következőkkel indokolom:

1. Különc vagyok, szeretek kiválni a tömegből.

2. Nem akarom megsérteni a világot. Rosszul esne neki, ha hallaná, hogy ő csak afféle megváltani való, tehát holmi gézengúz világ.

3. Nem is olyan rossz ez a világ, más világ még ilyen sincs.

4. Nagyon el vagyok foglalva, teniszezni is szeretnék ebben az évben, nem hiszem, hogy időt tudnék szakítani világmegváltásra.

5. Egy költő barátom már régebben elmondta, hogy megváltja a világot, nem akarok belekontárkodni a munkájába, a végén még plágiummal vádolna meg.

6. A világot már annyian megváltották, hogy egészen elvesztette az önbizalmát.

7. Helyesebb, ha engem váltanak meg, mintsem én váltsak meg másokat.

8. Állítólag rendelet jelenik meg, amely a világmegváltást képesítéshez és engedélyhez köti, továbbá eltiltja a magánmegváltást.

9. Hátha végtelen a világ és akkor nem bírnám erővel a munkát.

10. Lehet, hogy megköveznének, mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a világ allergiás a megváltásra.

11. Kabócza nagyon utálatos alak, őt nem szívesen váltanám meg.

12. Szeretem a nehéz feladatokat. Nehezebb a világot megnevettetni, mint megváltani.

13. Előbb meg kellene érteni a világot, csak azután megváltani.

14. Éppenséggel más is megválthatná a világot, miért mindig én, aki bezzeg prémiumot sem kaptam.

15. És egyáltalán!

Feleki László

Pesti tudósítónktól

Az egyik régen látott barátommal szerettem volna egy kicsit beszélgetni. Az illető szenvedő hangon válaszolt:

– Meghalni sincs időm!

Szerettem volna neki megmagyarázni, hogy eddig még minden ember tudott erre időt szakítani, de elrohant.

*

Láttam egy nevetségesen apró, rovarszerű kisautót. Szerintem, ez nem autó, ez becsületsértés.

*

Statisztikai párbeszéd:

– Hány lakosa van Budapestnek?

– Körülbelül kétmillió, de ebben benne vannak a vidékiek is.

*

A Nemzeti Színházzal szemben állványerdő emelkedik, de a gerendák, lécek és deszkák alatt és között kényelmesen bonyolódik a gyalogosforgalom. Én is nyugodtan ballagtam, mígnem egy figyelmeztető tábla meghökkentett: *„Óvatosan közlekedjünk az állványok alatt!”* Riadtan tűnődtem azon, hogy miféle óvatosságot tudnék kifejteni baktatás közben. Szerencsére nem kellett sokáig töprengenem, mert a következő tábla már megfelelt kétségeimre: *„Ne terheld túl az állványt!”* Megnyugodva mentem tovább, azzal a megnyugtató érzéssel, hogy egyetlen állványt sem terheltem túl.

MINDENFÉLE

A szatíraíró érzi kora társadalmi korlátoltságait.

*

Legalább mások kedvéért legyünk jókedvűek!

*

Az a szép halál, amikor csak a hátramaradottak szenvednek.

*

Jobb néha megijedni, mint félni.

*

Van új a Nap alatt. Például az újév.

f. l.

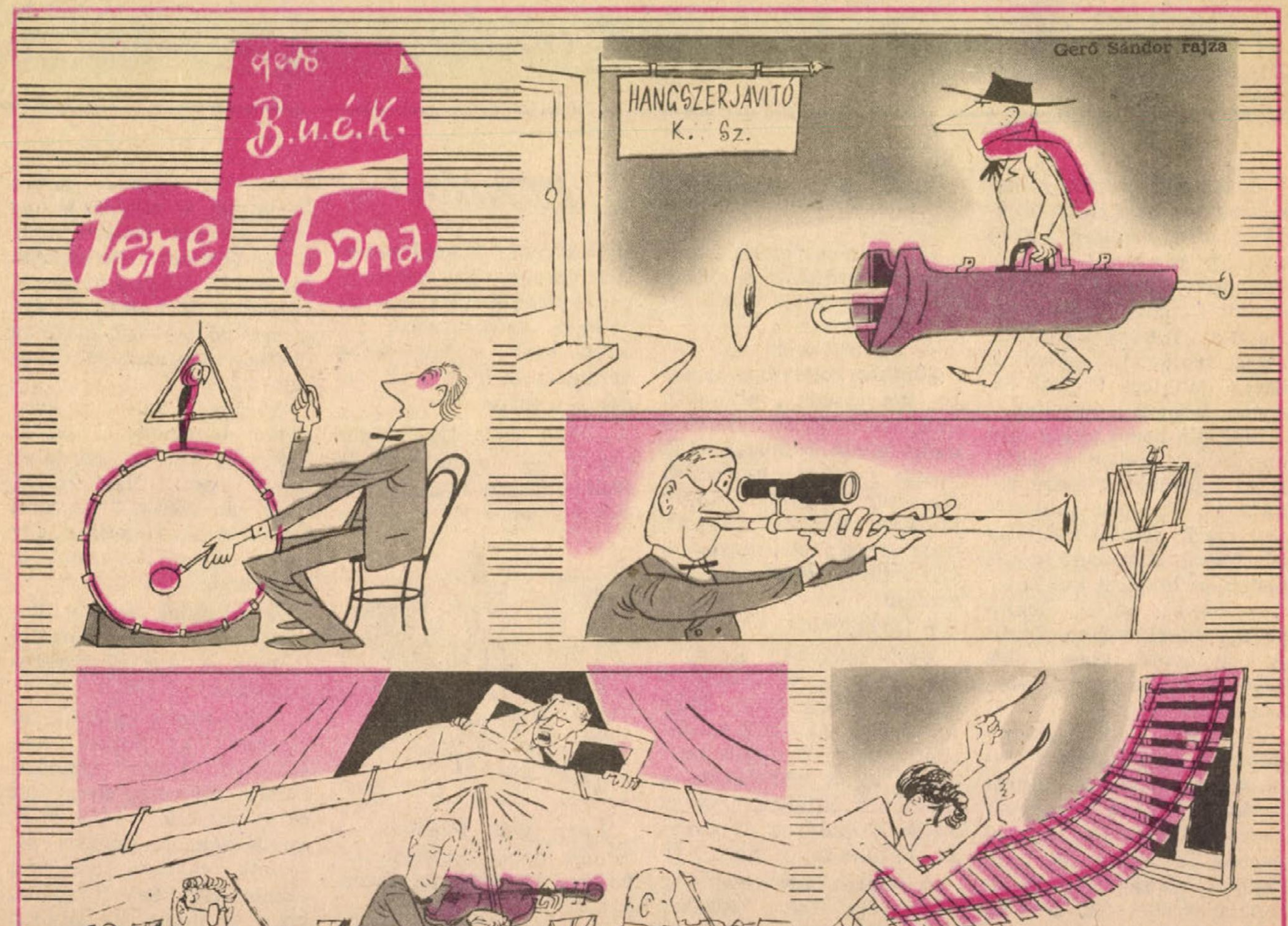

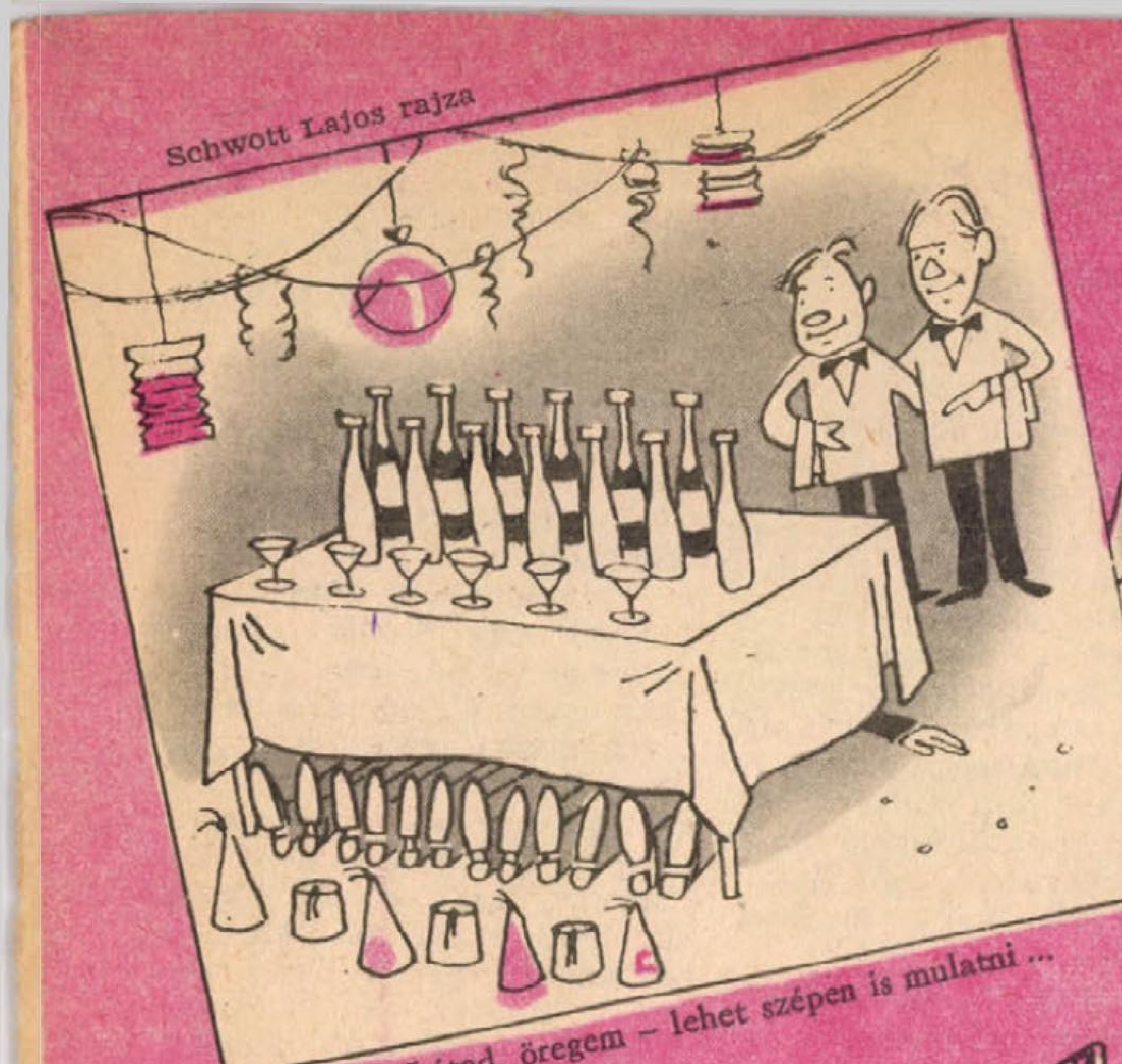

– Látod, öregem – lehet szépen is mulatni ...

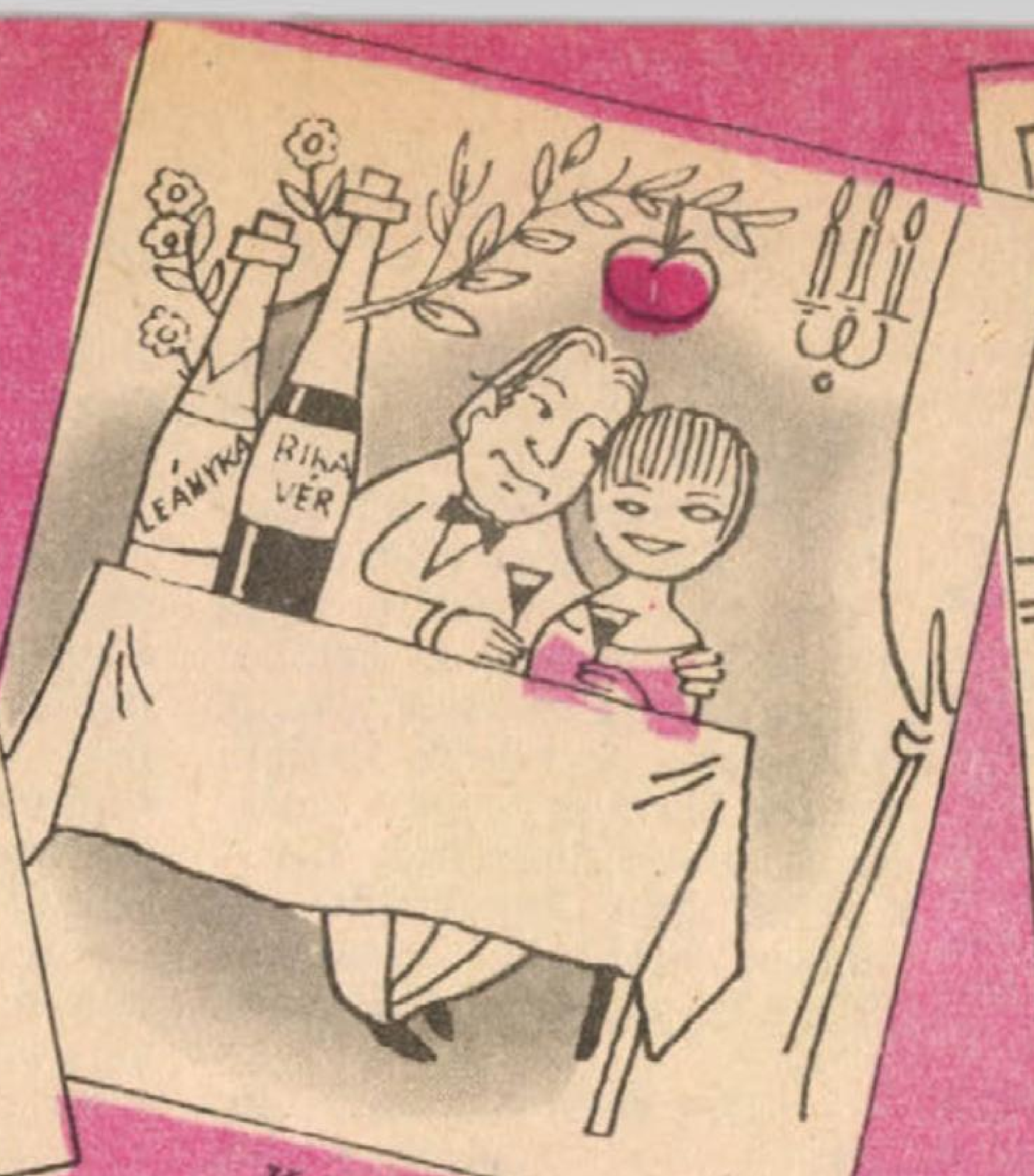

Kettesben

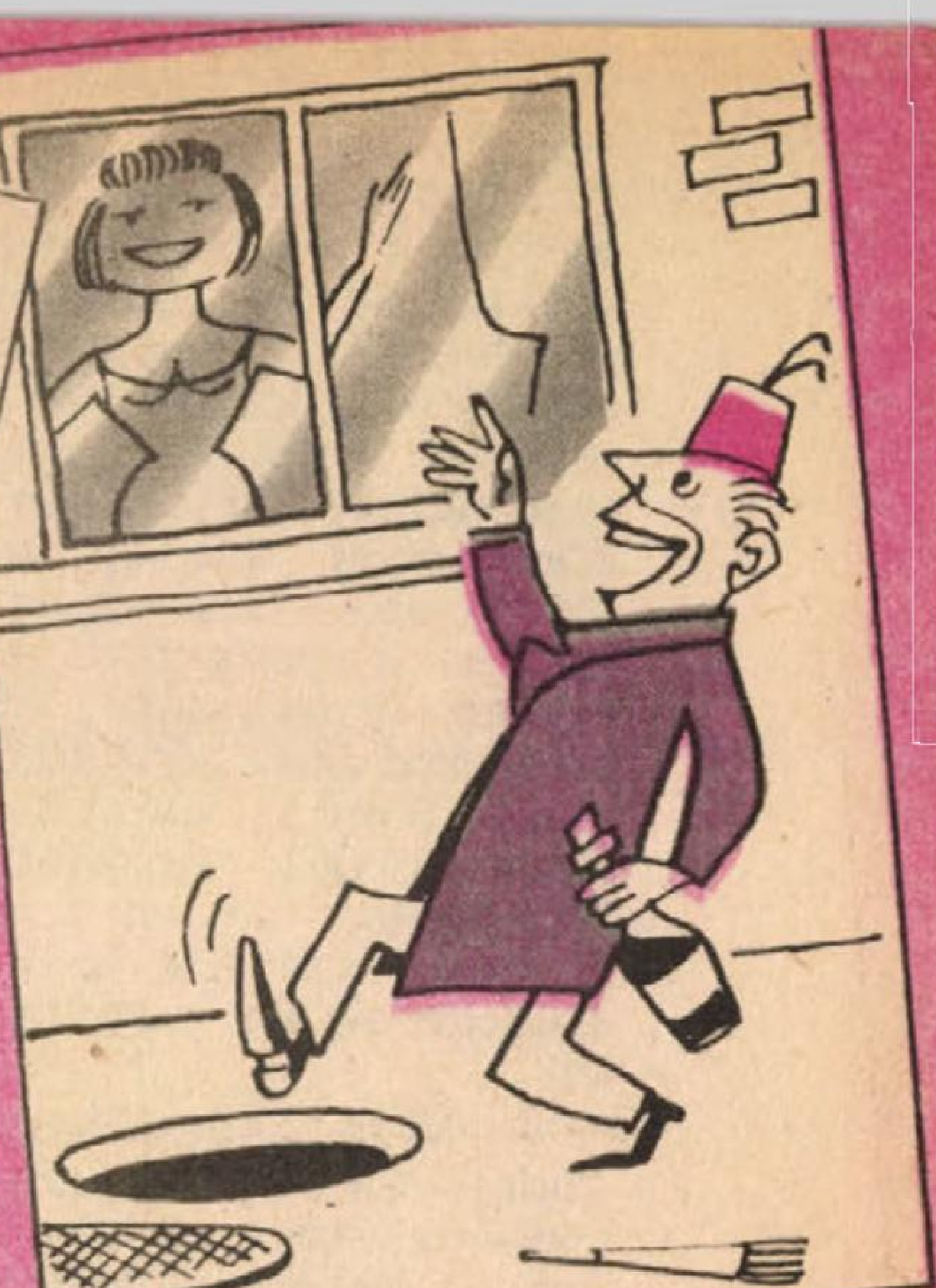

BUÉK Mancika!

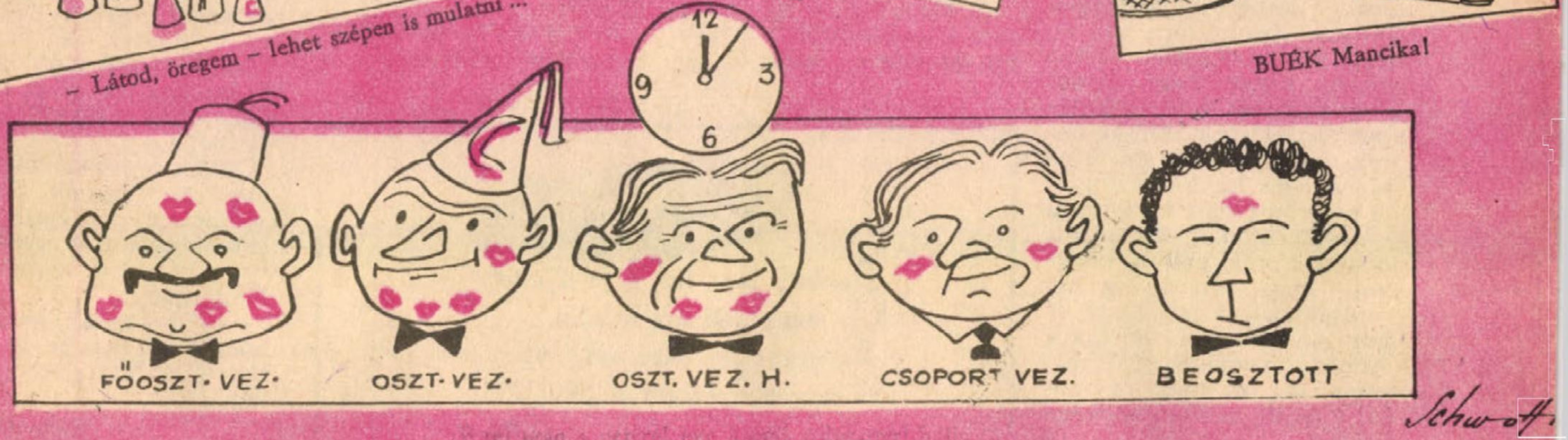

Találkoztam velük

Anatole France

A francia irodalom agg óriása életének utolsó esztendejében nem szívesen fogadott újságírókat. De a magyar tudósítók, ha csak percekre is, bejuthattak hozzá. Bölöni Györgyné, a népszerű Itóka, Anatole France egykori titkárnője és irodalmi munkatársa, jólelkűen segítette fiatal honfitársait riportot készíteni. Becsempészett engem is. Flanell házikabátban, tipikus nagypapa-fotőjben gubbasztott a nagy író. Kedvetlenül fogadott, és kelletlenül motyogott néhány szót, alig hallhatóan, és a magyar fül számára teljesen értelmetlenül. De ez elég volt arra, hogy „kiküldött tudósítónk" a személyes érintkezés élményének hangsúlyozásával írhatta meg bármelyiket a számtalan France-anekdota közül.

Másnap Itókának megköszöntem a pártfogást:

— Kár, hogy alig értettem abból, amit a mester mondott.

Bölöniné nevetett:

— Akkor rendben van. Mert miután maga eltávozott, az öreg így szólt hozzám: „Miféle francia nyelven beszélt ez a fiatal ember, hogy én egy árva szót sem értettem belőle?!"

Marcel Pagnol

A Topáz és a Marius szerzője egyik napról a másikra csinált karriert. Az egyszerű marseillei tanítóból világhíres, gazdag író lett. Amikor meginterjúvoltam, kényes kérdést adtam fel, amit annak idején rendkívül érdekesnek találtam:

— Mik a karrier ismérvei? Hogyan változtatta meg a sok pénz az életmódját?

Készségesen felelt:

— Első nagy hollywoodi gázsimból yachtot vásároltam és villát a Riviérán.

— Mi még?

— Párizs előkelő negyedében béreltem lakást. Autót tartok sofőrrel, komornyikot...

De a pesti újságírónak ez sem volt elég.

— Mi még?

Gondolkozott egy kicsit, aztán kivágta:

— Elváltam a feleségemtől és elvettem egy fiatalabbat.

Korda Sándor

Még nem hívták Sir Alexander Kordának, ambiciózus fiatal magyar filmrendező volt, amikor meglegyintette a siker szellője. Francia nyelven készült filmje a „La Dame chez Maxime" (Osztrigás Mici) általános feltűnést keltett. Sürgöny érkezett szerény londoni irodájába, a hatalmas Metro érdeklődött és azonnali választ várt: mennyiért engedi át az újjáfilmesítés jogát, az úgynevezett remake-engedélyt.

Korda töprengett, aztán egyetlen alkalmazottjának, egy reménytelenül szőke angol leányzónak szívdobogva diktálta le: harmincezer dollárt kért.

Másnap megérkezett a Metro távirata:

— Harmincezer fontot sokalljuk, huszonötezret ajánlunk.

A font ebben az időben ötszörösét érte a dollárnak.

Nem történt csoda. Az oktondi gépírónő véletlenül fontot pötyögtetett le dollár helyett.

Korda szerette elmesélni barátainak ezt a szerencsetörténetét, és mosolyogva hozzáfűzte:

— Nagy ajándékot kapott tőlem a gépírónő! Nemcsak az erényeket kell jutalmazni, hanem a hibákat is.

Stella Adorján

* a betű hatalma *

Együtt mondok el két történetet, melyet azért fűztem így egymás mellé, mert mindkettőnek hőse a falusi ember és a könyv. Az első történet elindítója egy falusi tanító, aki egyben a könyvtárosi tisztség viselője is volt. Csakhogy a kis falu lakói nemigen tolakodtak az olvasnivalóért. A tanító, akit igen bántott ez a részvétlenség, elhatározta, hogy cselhez folyamodik. Felkeresett egy tekintélyes embert, bizonyos Szekeres Andrást és azt mondta neki:

— Nézze, András bátyám, tudom én azt jól, hogy a községben szívesen csinálják, amit Szekeres Andrástól látnak. Ám tudom azt is, hogy a kalendáriumon kívül egyéb könyv nem fordul meg Szekeres András kezében. Ezért csak annyit kérek, hogyha már az olvasásra nem kapható: jöjjön el párszor a könyvtári órára — csalogatónak. Én akkor odaadok majd valami könyvet, maga elviszi, egy hét múltán meg visszahozza és kér egy másikat. Szekeres András belement a dologba, mivel két fia járta az iskolát a tanító úr fennhatósága alatt.

Hónapok múltak el így, nagy egyetértésben, mikor Szekeres ügybuzgalma nagyhirtelen lohadni kezdett. Kelletlen ábrázattal vette át a könyveket, míg egyszer aztán az egyiket úgy az asztalhoz verte, hogy porzott. A tanító ijedten vonta félre és megkérdezte, hogy miért ilyen ingerült.

— Hogyne lennék mérges, mikor mindig a legalsó sorból adja a könyvet a tanító úr!

— Hát nem mindegy magának, hogy melyik sorból adom?

— Nem ám — nyelt nagyot paprikavörösen Szekeres András —, mert a legalsó sort már kívülről tudom!

*

A második történet idős Számadó István birkapásztor nevéhez fűződik. Az idős juhász, aki már a nyugdíj felé tartott, igen jóravaló segítséget kapott a közöstől egy fiatal, de nagy szakértelmű pásztorember személyében. Egy hibája volt annak a fiatalnak csupán, de az aztán nem mindennapi: a birka után ballagva könyvet olvasgatott, idős Számadó István nagy meghökkenésére.

Már vagy tucatnyi könyvet olvasott el a juhász, mikor idős Számadó István megkérdezte: mit is böngész itt naphosszat?

— Hát ami jön — felelte amaz. — Van idő a birka mellett.

És rögtön fel is olvasott egy szép történetet.

A továbbiakról csak annyit, hogy a könyvek idős Számadó Istvánt is meghódították.

Volt azonban Pista bácsinak egy derék pulikutyája, a nyáját őrizgető Bogár és annak semmiképpen sem ment a fejébe, hogy mi az a különös valami, amit a két juhász oly áhítatosan tud nézni napestig. El is határozta, hogy végére jár a titoknak és egy déli szalonnázáskor, mikor Pista bácsiék letették a könyvet, melléje lopakodott Bogár, beledugva az orrát, hogy csak a bojtos füle látszott ki belőle.

Midőn Pista bácsi ezt meglátta, nagyot kiáltott mérgében és hozzávágva juhászbotját, e szavakkal riasztotta el a könyv mellől Bogárt:

— Eltakarodj innen, te bolond, hiszen, ha te is rákapsz, ki őrzi akkor a birkákat? ...

Fülöp György

Álmodozás

Be szép lesz, ha majd a földön
Új nemzedék fog felnőni,
És rájönnek, mint lehet a
Kozmoszba beiglit fellőni ...!

(sz. gy.)

Vasvári Anna rajza

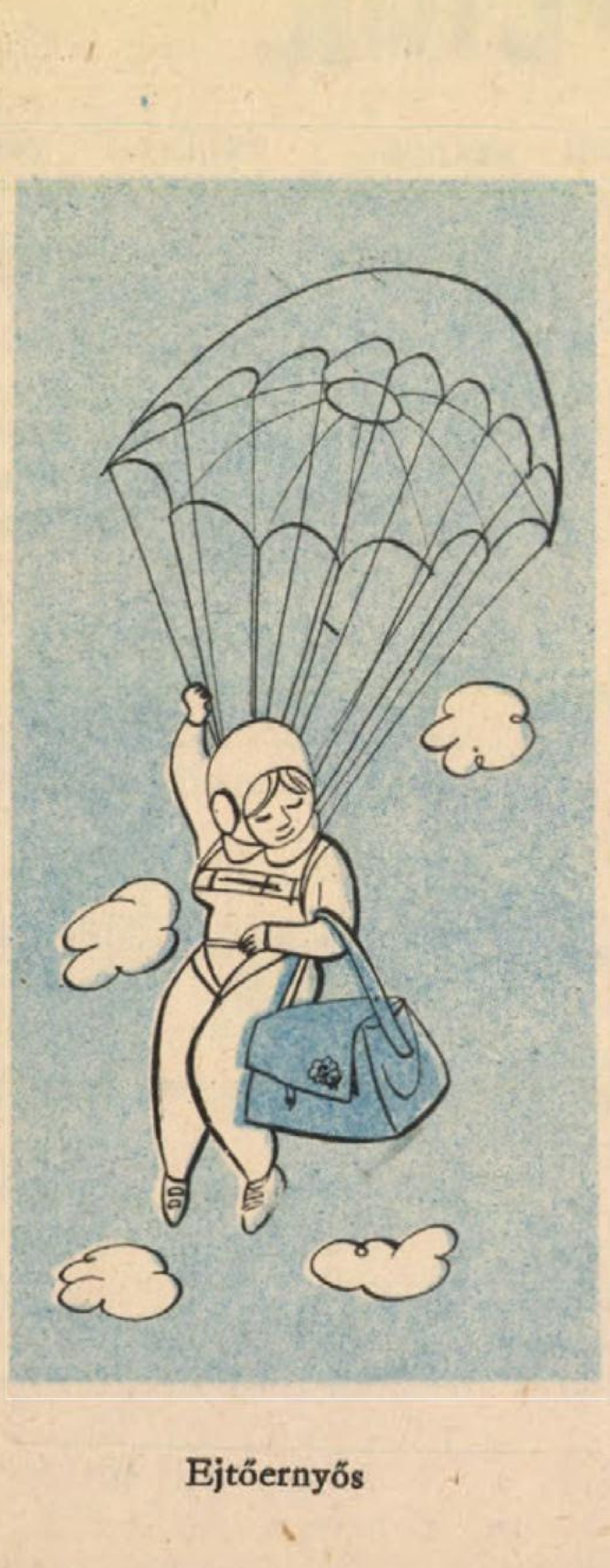

Ejtőernyős

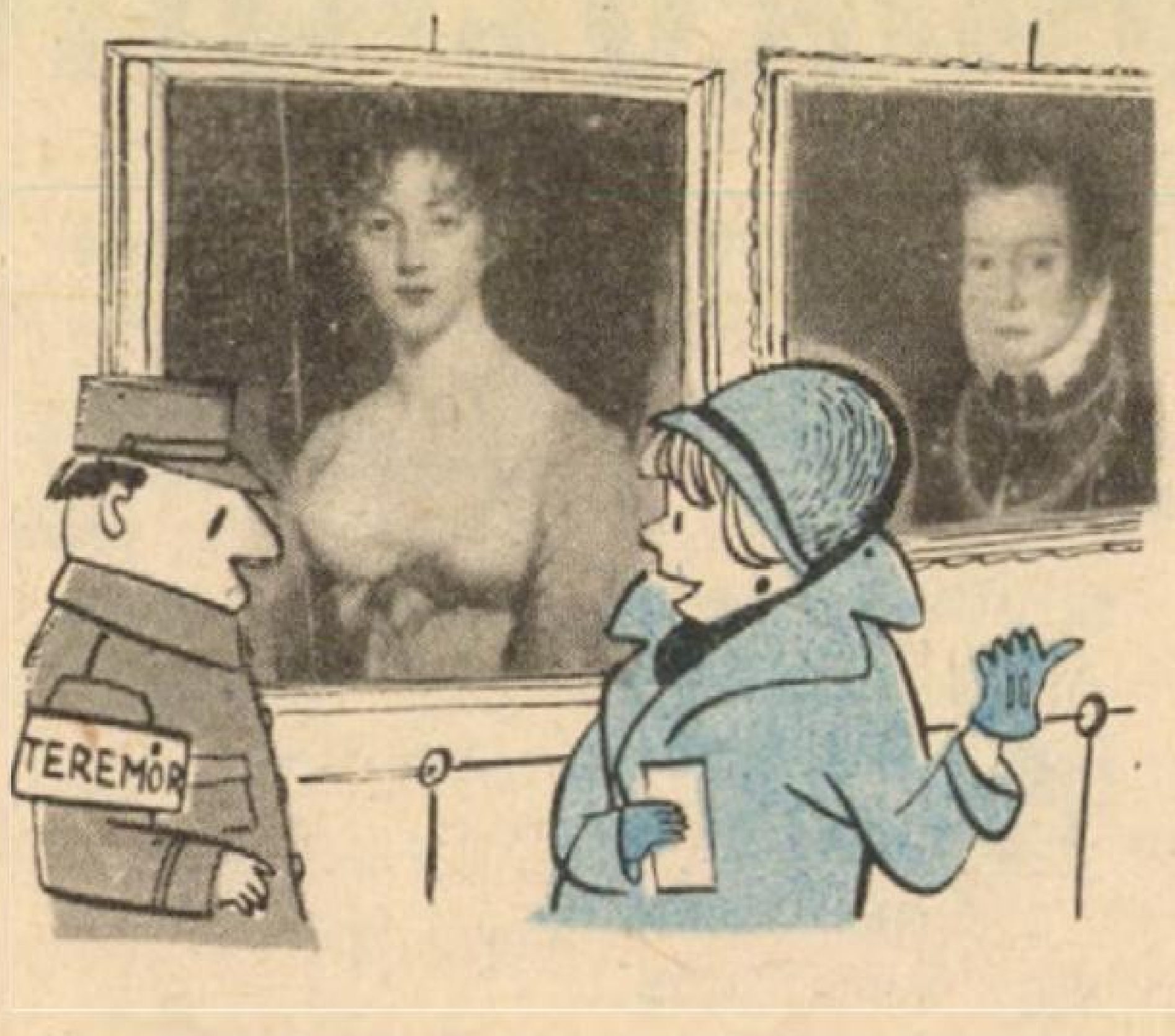

– Megnézhetném kinn a világosban?

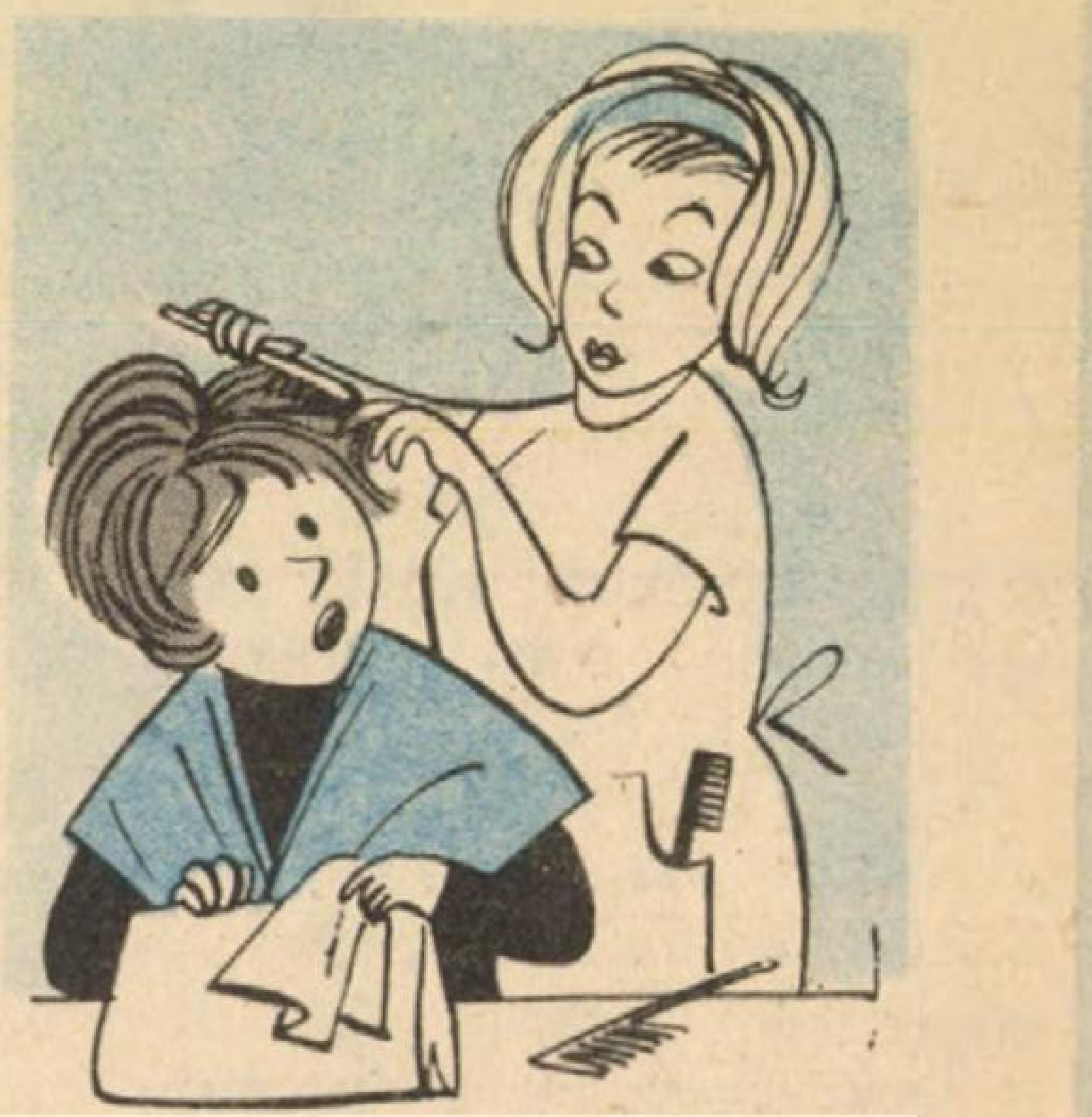

– Valami jó kis gyász frizurát kérek! ...

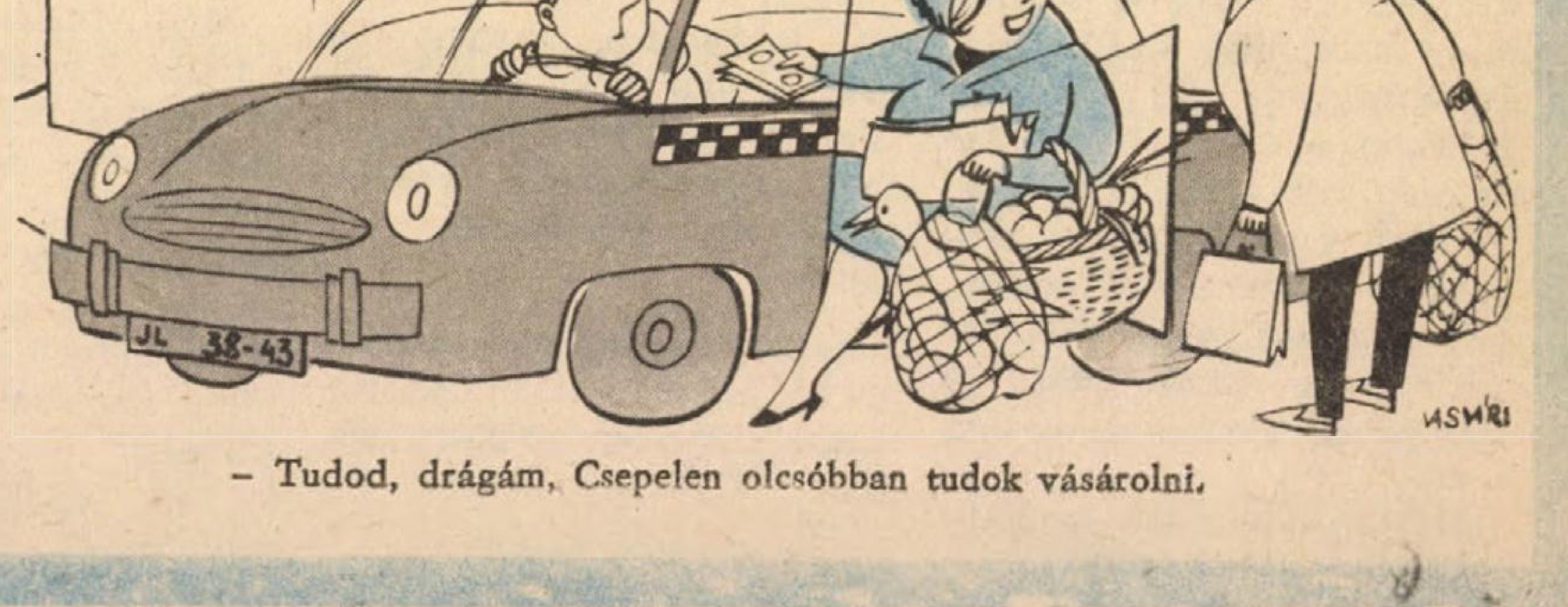

– Tudod, drágám, Csepelen olcsóbban tudok vásárolni.

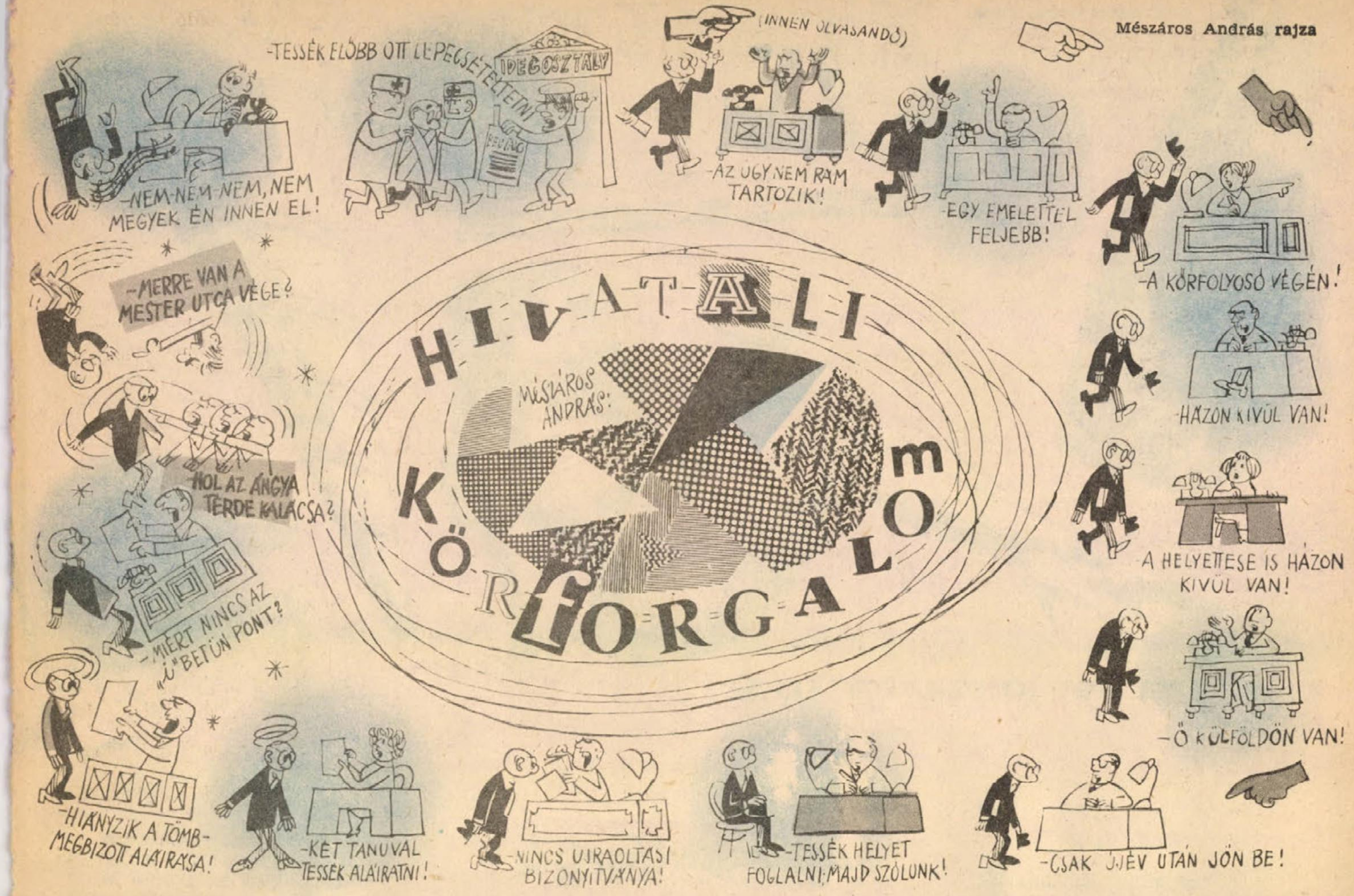
(INNEN OLVASANDÓ)
-AZ ÜGY NEM RÁM TARTOZIK!
-EGY EMELETTEL FELJEBB!
-A KÖRFOLYOSÓ VÉGÉN!
-HÁZON KÍVÜL VAN!
-A HELYETTESE IS HÁZON KÍVÜL VAN!
-Ő KÜLFÖLDÖN VAN!
-CSAK ÚJÉV UTÁN JÖN BE!
-TESSÉK HELYET FOGLALNI, MAJD SZÓLUNK!
-NINCS ÚJRAOLTÁSI BIZONYÍTVÁNYA!
-KÉT TANÚVAL TESSÉK ALÁÍRATNI!
-HIÁNYZIK A TÖMBMEGBÍZOTT ALÁÍRÁSA!
-MIÉRT NINCS AZ „I” BETŰN PONT?
-HOL AZ ÁNGYA TÉRDE KALÁCSA?
-MERRE VAN A MESTER UTCA VÉGE?
-NEM-NEM-NEM, NEM MEGYEK ÉN INNEN EL!
-TESSÉK ELŐBB OTT LEPECSÉTELTETNI
IDEGOSZTÁLY
MÉSZÁROS ANDRÁS:
HIVATALI KÖRFORGALOM

Mészáros András rajza

HARAGOSAIM

Irigylem azokat, akik szívre tett kézzel, bátran ki merik jelenteni: nekik egyetlen haragosuk sincs. Nekem rengeteg van. Nem a pályatársakra gondolok – ez kérkedés volna –, nem is a baráti körre, hanem azokra, akikkel nap mint nap dolgom van, nem is eggyel közülük már hosszú évek óta.

Például Z. úr – igen úr, erre is vigyázok mindig – annak a háznak a felügyelője, ahol a gépírónőm lakik. A hatodik emeleten. Ő kezeli a liftet, Z. úr. De az első kezelés alatt, illetve után észrevettem, hogy valamivel megbántottam. Pedig hangosan köszöntem, meg is hajtottam egy kicsit magamat és nagyon barátságosan közöltem, hogy F.-néhez megyek, „ha jól tudom, a hatodik emelet”. Már ekkor haragudott, mert egy szemvillanással se válaszolt. Két forintot adtam neki, hogy kibékítsem, nem sikerült. Négy éve küzdök, hogy megnyerjem kegyeit, nem megy. Ő fölvitt engem a hatra sokszor, én fölvittem a borravalót háromra még többször, az arc merev, a bánásmód rideg. Ha kapuzárás utánig tart a munka, lent a kapu alatt olyan finoman nyomom meg a csengőt, mint egy zongorista, piano pianissimo. Z. úr a konyhában olvas, és nem jön. Ha hatot csengetek, forte fortissimo, akkor se. Telepatikus fenomén Z. úr, a házfelügyelő, tudja, hogy én toporgok a kapu előtt, én, akire haragszik, és nem jön. F.-né avval vigasztal, hogy félóránál hamarabb ő se ússza meg a kapunyitást, de ez is nyilván miattam, mert F.-né nekem is dolgozik.

Itt van az újságosom. Félvagyonom rámegy a lapokra, soknak még az előfizetését is lemondtam, csak hogy az ő bevételét gyarapítsam – haragszik. Nem köszön vissza, amikor megköszönöm neki a kifizetett lapokat, ha meg a standján kívül valahol szembefutunk, megvárja míg mélyen megemelem a kalapomat és esetleg a foga között odasziszegi: Szia. Ugyanis vagy harminc évvel fiatalabb, mint én.

Fodrászok, pincérek, masszőrök, kalauzok, hú mennyi haragosom van közöttük! Van Budán egy nagyon barátságos kis vendéglő. Kitűnő halászlét főznek itt, finom csuszát. Itt egy kis köpcös pincérem van. Fizetésnél, ha mondjuk huszonhárom forint a számla, átadok neki harmincat, hangosan mondom: huszonhét... a kis köpcösnek egyetlen köpce nem rezdül, elteszi a harmincat, visszaad egy forintot és elviharzik. Rám se néz, mikor távozom, haragszik.

A régi masszőrömet el is hagytam. Éveken át, mint az bevett szokása a gőzpárás szertartásnak, a sorszám mellé odateszi az ember az áldozati obulust. Így van rendjén, nincs ebben hiba. De hogy ő még haragudjon, mert arra kérem, a törött karomat ne szorítsa, gyomromat ne úgy dögönyözze, mint a Papp Lacit profimeccs előtt, felelet helyett megfordít és odavág a kőpadhoz. Ezt már nem. Most egy másik gőzbe járok, beviszem előre a számot és az obulust... és lábujjhegyen meglógok a masszázs elől.

Na és a kalauzaim. Villamos, troli, autóbuszkalauzok, te jó isten mennyi haragosom van ezek között. Én mindent megteszek, hogy elnyerjem szimpátiájukat, igyekszem kérem, ha lecsöngetnek, visszalépek, ha nincs már idő, legurulok, kalapomat az elrobogó busz után lengetve, semmi, semmi. Tegnap két csúcsforgalom között, lebzselő időben, felszálltam egy csaknem üres autóbuszra. Tupirhajú, cseresznyeajkú, kalauzhölgy ült a pénzbeszedő trónon. Úgy is álltam elé, gondosan előkészített forintommal, csaknem alattvalói alázattal kérve egy vonalat. Míg a jegyet átvettem, barátságosan megjegyeztem:

– Milyen szép új kocsi ez.

Elfordította a fejét és rámmordult:

– Nem beszélünk!

Na tessék, ez is haragosom. Csak tudnám, hol vesztünk össze?

Boross Elemér

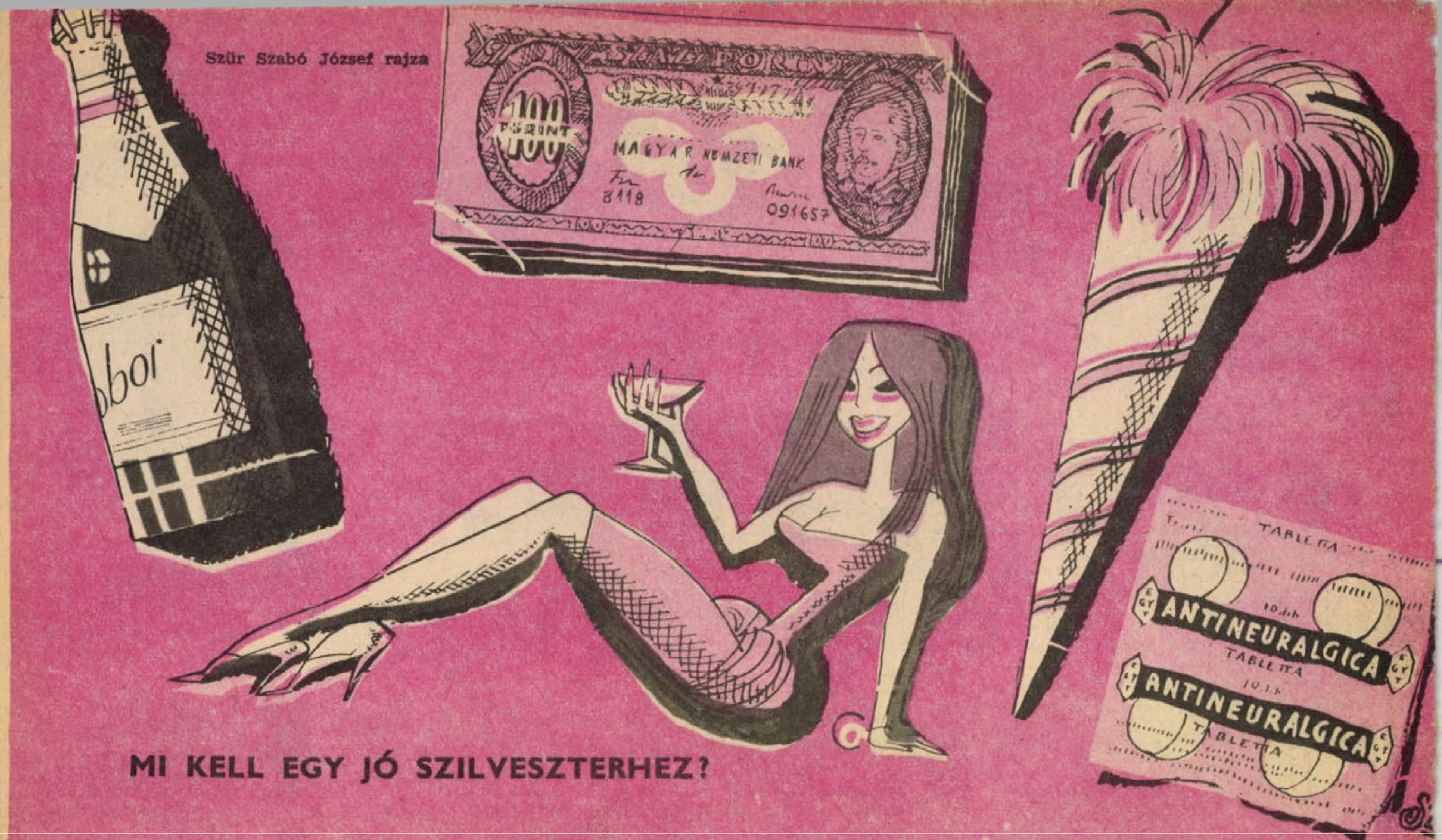

Szür Szabó József rajza

MI KELL EGY JÓ SZILVESZTERHEZ?

Kis történetek

Drága darab

A Vígszínház „Különös találkozó" című darabjában Páger Antal minden este megeszik egy kacsacombot. Mimi, a házvezetőnőnk is megnézte a darabot, és amikor hazajött, megkérdezte:

– Mit evett Páger a színpadon?

– Kacsacombot – feleltem.

– Igazi kacsacombot?

– Igen.

Mimi elszörnyedt.

– Hogy bírja ezt a színház?

Protekció

Kedvencem a kalifacsók, csakhát szerencse dolga, hogy milyenhez jut az ember. Puha-e, vagy oly kemény, hogy a legfrissebb plombát is kiszedi a fogból. És hiába állapítjuk meg, hogy a pulton levő választék: mint a vaj, mire a zacskóba kerül – ah, csodálatos varázslat! – kővé változik.

A napokban azonban rámmosolygott a szerencse, pontosabban egy közértes fiatalember.

– Mit parancsol, szerkesztő úr?

– Kalifacsókot. De puhát!

– Tessék rámbízni!

És a barátom – neméppen hótisztaságú kezével – minden egyes darabot külön jól „megpuhogatott", mielőtt a zacskóba dobta volna.

De az biztos, hogy valamennyi puha volt. Most is van belőlük.

Gyerekszáj

Pistikét látogatóba viszik a szülei egy rózsadombi villába. A hallban hatalmas jegesmedvebőr. Pistike fitymálva mondja :

– Nekünk is van kutyánk, de nincs ennyire széttaposva.

Felnőttszáj

Egy komoly hölgy sétál a parkban, kezében piros mikulási zacskó. Szemben jön vele egy másik hölgy, vadonatúj irhabundácskában. A bundás hölgyet ismerem, első elemibe jár. Megállnak beszélgetni.

A zacskós hölgy egy cukrot nyom a szájába, és hallom, amikor ezt mondja az ismerősének:

– Jól vagy konzerválva.

Barátok

Pistikének van egy jó barátja, a Maxi. Maxi hathónapos dakli. Mindenhová követi gazdáját, kurta kis lábainak lelkes igyekezetével.

Egy este vendégek voltak Pistikééknél, és Pistike rendetlenkedett az asztalnál, mire büntetésből a falhoz kellett állnia. Maxi oda is követte. És álltak egymás mellett, konokul a tapétát nézve. Ám a kiskutya hamarosan unatkozni kezdett, s egyszer csak óvatosan visszanézett. Pistike rászólt:

– Ne nézz hátja! Le vannak... ejtve!

Ismerkedés

A filmírók legnagyobb gondja az, hogy miként „hozzák össze" a szerelmespárokat. Az egyik legötletesebb találkozást egy régi-régi Lubitsch-filmen láttam, a „Kékszakáll nyolcadik feleségé"-ben, amikor egy áruházban Clodette Colbert csak egy pizsama felső részét kívánta megvenni – Gary Cooper pedig megvette a nadrágot. Hát ilyen ismerkedési jelenetnek voltam tanúja a Duna-parton.

Egy nő le akarta fényképezni a kutyáját. Lenn, a rakparton történt az eset. A nő a zajló folyamot választotta a kutya-portré hátteréül, s a kedves, mélabús spaniel elé térdelt a fényképezőgéppel. A spaniel engedelmesen belenézett a lencsébe, s már-már exponált a nő, amikor feltűnt a közelben egy fiatalember, és csettintett a kutyának. A kutya odanézett. A nő is. Aztán új pózba guggolt a nő, és a fiatalember ismét csettintett. Ez így folytatódott vagy négyszer. Végül is a nő a fiatalember felé fordult, s mondott neki valamit. Nem értettem, hogy mit, mert a sétányról néztem a szituációt. Aztán ismét guggolt a nő, s most már sikerült a felvétel, a spániel a lencsébe bámult, háttérben a jégtáblás Dunával.

Pár nappal később betévedtem a rakparti Matrózbüfébe. Az egyik asztalnál ott ült a nő és a férfi, az asztal alatt pedig ott mélázott a kutya.

Fendrik Ferenc

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pal utca 14. — Tel. 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza ter 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 62.6967 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3.
Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850. INDEX: 25504